

näkyvä nainen

M
Itella
Oyj

NNKY KFUK YWCA

2/2010

NNKY:n jäsenlehti 110 vuotta

Kuolema | Döden

Pääkirjoitus

NNKY:n pääsihteerit Taiwanista, Keniasta ja Suomesta tapasivat YK:n alaisen naisten asema -toimikunnan (CSW) kokouksessa New Yorkissa maaliskuussa 2010. Kuvassa vasemmalta Ping Lee (Taiwanin NNKY), Alice Abok (Kenian NNKY) ja Pirjo-Liisa Penttinen.

”Rikkaus pois ja köyhyys...”

Koko maailman kärsii talouden taantumasta ja se vaikuttaa myös muun muassa polttoaineen ja ruoan hintoihin. Tästä kärsivät ensimmäisenä naiset ja lapset, koska vastuu perheen ravitsemisesta on useimmiten naisten vastuulla. Naisten tehtävä on ruoan valmistus – usein myös polttopuun kerääminen ja veden kantaminen. On liian helppoa jättää taloudellisten syiden takia tyttöjä kouluttamatta. YK:n vuosituhattavoitteista tyttöjen kouluttaminen on vaarassa jäädä toteuttamatta, vaikka suuri osa YK:n jäsenvaltioiden hallituksista vahvisti, että asiaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Sijoittaminen naisten ja tyttöjen koulutukseen ei kuitenkaan ole käytännössä hallitusten osoittamien käyttövarojen listoilla etuasemissa. UNICEFin tutkimuksen mukaan yli 100 miljoonaa lasta on vailla mahdollisuutta peruskoulutukseen. Heitä ei auta se, että toisaalla maailmassa tuotetaan erikoisille voileiville tai hedelmille juuri sopivia eväsrasioita.

Tyttöjen oikeudet ovat naisten oikeuksia

Tytöt kokevat väkivaltaa ja syrjintää. Heille muotoillaan esikuvia ja malleja mediassa. Heitä pahoinpidellään perinteisten tapojen varjolla: järjestetyt lapsiavioliitot, sukupuolielinten silpominen ja lapsipornografia ovat vaikeasti kitkettäviä väkivallan muotoja. Keniassa on kehitetty vaihtoehtoinen positiivinen riitti, jonka kautta voidaan juhlaa tytön saavuttamaa sukukypsyysttä ja jättää vahingoittavat vanhat riitit toteuttamatta. Tyttöjä on rohkaistava kasvamaan itsenäiseksi, ei elämään patriarkaalisesta tai hierarkisesta ohjauksesta mukaan. Tämä vaatii rohkeutta myös vanhempien sukupolven naisilta, rohkeutta antaa tyttöjen kasvaa kohti toisenlaisia itsenäisyyttä kuin edelliset sukupolvet. 30-vuotias CEDAW-sopimus nauttii kohdistuvan kaikenlaisen väkivallan

ehkäisemiseksi toimii myös naisiksi kasvavien tyttöjen tukena. Mutta käytännössä tyttöjen koulunkäyntiä estää usein myös se, että kouluissa ei ole wc-tiloja.

Tytöt ja naiset muutosvoimana

Lasten oikeuksia käsittelevä YK:n komitea nosti esiin myös sen, että tyttöjä ja nuoria naisia ei kuulla heitä koskevissa asioissa. Tutkimuksissa nostetaan esiin hiv/aids-epidemian naisistuminen: suuri osa hiv-positiivista on naisia. Kun aktiivissa työssä oleva nainen kuolee aidiin, vastuu hänen taloudestaan siirtyy joko vanhemmalle, isoäiti-ikäiselle sukupolvelle tai perheen nuorille tytöille. Usein se siirtyy myös sukulaismiesten valvontaan, jolloin tytöt ovat isänsä suvun vanhimman miehen määräysvallan alla. Miten voimme rohkaista tyttöjä toteuttamaan omaa osaamistaan ja rohkaista heitä toteuttamaan omia unelmiaan?

Tasa-arvo on kaikkien asia

On tärkeää, että varhaiskasvatuksesta alkaen tytöt ja pojat saavat yhdenvertaisen koulutuksen ja kasvatuksen. Tämä on huomioitava myös tyttöjen ja poikien harrastustiloja, -ohjausta ja -valmennusta järjestettäessä. Suomessa asia on ollut esillä myös viimeaikaista urheilumenestystä arvioitaessa. Onko saavutettavissa parempaa ja tasapuolisempaa jakoa tyttöjen ja poikien valmennukseen? Tyttöjen valmennus ei saa eikä voi olla vain hyvän harrastuksen tukemista. Heille on yhtä tärkeää saada kokea fyysisistä menestystä ja onnistumista.

Minna Canthin päivänä 2010
Pirjo-Liisa Penttinen

NNKY:n jäsenlehti

110 vuotta

Tässä lehdessä:

Kuolema| Döden

Mm.

- Kirjoitus Haitin NNKY:stä: Valitsin elämän
- Runo puhuu kuolemasta
- Kuoleman kertomukset
- Valo voittaa pimeyden
- Suru soittaa mustin koskettimin
- Aurinko ja silmät
- Kolumni: Syrjästä katsojan suru
- Den lilla och den stora gränsen
- Käy yrttitarhasta polku
- Pääsiäismuna kuvaa Jeesuksen hautaa
- Kirjoja, kirjoja
- Mitä tiedämme väkivallasta
- Johtajuus alkaa itsetuntemuksesta
- Kirje Tunturikeimiltä

Tutustu paikallisyhdistyksiin:

Terveisiä Mäntyharjulta

Mäntyharjulla vietettiin vuosikokousta helmikuussa. Mukana olivat muun muassa järjestösihteeri **Riitta Rantila (oik)**, **Toini Paasonen**, rahastonhoitaja **Eila Peltonen** ja **Aili Liukkonen**.

Rachel Coupaud Haitin NNKY:stä:

Marie-Claude Julsaint

Valitsin elämän

Tänään lopulta päätin kirjoittaa muutaman sanan 35 sekunnin tapahtumasta, joka muutti maani ja maailmani. Kiitos teille kaikille huolenpidosta, rukouksista, kirjeistä ja avusta meille haitilaisille. En aio kertoa yksityiskohtaisesti kauhukokemuksiamme enkä toivottomuuden tunteista tai peloista. Minulla oli onni selvitä varsin pienin vaurioin – ainakin useimpiin verrattuna – joten päätin kertoa siitä kauনিista, joka tähän kaikkkeen lomittuu.

Olin sänkypotilaana kun järjestys tuli. En tajunnut heti tuhon suuruutta ensimmäiseen tuntiin, mutta kun kuulin läheisten kertomuksia, panin kengät jalkaan ja menin lähimpään lastenkliniikkaan auttamaan. Mitä näin, ei voi sanoen kuvata... kuolevien lasten epätoivo käytävillä, ja ihmiset, joiden haavat olivat kuin suoraan sotaelokuvista. Lähdin klinikalta keskiyöllä ja menin vanhempieni luona käymään. Seuraavana aamuna menin vapaaehtoiseksi toiseen sairaalaan ja näin, että eilisen kauhut olivat vasta esimakua tulevasta. Henkilökuntavajauksen takia löysin itseni ja ystäväni pian leikkaussaliavustajina amputaatioissa ja maksaleikkauksessa. Miten minä sinne päädyin? kysyt ehkä. Mutta tuossa pisteessä päätin nähdä kauneuden kaaoksen keskellä, sillä opin valitsemaan elämän.

Nainen, jonka leikkausta avustin, oli menettänyt toisen jalkansa. Kun kehuin hänen vahvuuttaan, hän vastasi: "Valitsen elämän jalan sijaan. Minulla on kaksi tyttärtä kasvatettava." Kuinka hän saattoi hymyillä ja kiittää henkilökuntaa, joka juuri oli irrottanut ison osan hänestä? Hän yksinkertaisesti valitsi elämän!

Työskentelin viisi pitkää päivää sairaalassa ja monia öitä majoittaen vierailevia lääkäreitä. Kuvat ja filmit eivät näytä tunteita, äänen ahdistuneita sävyjä ja mätänevien ruumiiden kaameaa lemua. Toisaalla löysin kaiken keskeltä kau-neutta.

Kaiken sekasorron keskellä näin ihmisten auttavan toisiaan. Näin tuiki tuntemattomien ulkomaalaisten pelastavan itselleen vieraiden uhrien henkeä. Näin raunioituneen kansakunnan, jonka jäsenet päättivät selvitä hengissä ja auttoivat toisiaan tekemään samoin. Näin nuorten ja vanhojen, rikkaiden ja köyhien, mustien ja valkoisten, lukutaitoisten ja -taidottomien, haitilaisten ja ulkomaalaisten työskentelevän yhtenä joukkona. Näin ylikansallisen toivon, selviämisen, rakkauden, voiman, määrätietoisuuden ja solidaarisuuden toiminnassa. Nämä valitsen muistoikseni ja opetukseni kaikesta tästä.

Nyt, monta päivää myöhemmin, kiitän Herraa monista siunauksistani. Huolenaiheeni ovat samat kuin muillakin: Mitä seuraavaksi? Mitä me teemme? Mistä aloitamme? Sanoin ystävälleni, että olemme jo aloittaneet. Nyt on päätettävä millaisen Haitin me haluamme, millaiseksi kansakunnaksi me ryhdymme ja millaisia yksilöitä meistä kustakin tulee.

35 sekuntia riitti muistuttamaan, että ei ole väliä missä seisomme, ei ole väliä minkälaisia elämäntaipaleemme ovat; vain ELÄMÄ JA RAKKAUS merkitsevät jotain.

Kiitän teistä jokaista tuestanne. Näinä rankkoina aikoina riittää jaksamiseen se tieto, että joku välittää. Viestinne ovat tulvineet kaikkialta maailmasta ja minun pyyntöni on, että rukoilisitte Haitin ja sen kansan puolesta, sillä emme koskaan ole olleet näin haavoittuvia.

Rachel Coupaud
Haitin NNKY:n hallituksen jäsen
Käännös: Anne Lagerstedt

Avustuksia Haitin uudelleenrakentamiseen

Haitin viimekuisen maanjäristyksen uhrien määrä voi nousta jopa 300 000:een, kun mukaan lasketaan sortuneiden rakennusten alle hautautuneet ihmiset, arvioi Haitin presidentti **Rene Preval**. Järjestys tuhosi 250 000 rakennusta. Edelleen puolitoista miljoonaa ihmistä elää hätäisesti kyhätyissä telttakylissä. Näissä olosuhteissa kulkutautien leviämisen vaara on suuri.

Avustuksia Haitin uudelleenrakennukseen NNKY:n Maailmanliiton kautta voi maksaa eurotilille:

IBAN: CH88 0027 9279 C0797187.2
Saaja: World YWCA, 16 Ancienne Route, CH-1218 Grand Saconnex, Geneva, Switzerland
Viesti: Haiti 2010 Earthquake

Haitin NNKY pyytää myös esirukousta ja mahdollisesti rukoukokouksia (hyvä tilaisuus kerätä kolehti).

KIITOS!

Pirjo-Liisa Penttinen

Apulaispormestari Anna-Kaisa Ikonen (vas.) kutsui pohjoismaisen NNKY-NMKY puheenjohtajien ja pääsihteerien kokouksen osanottajat ja paikalliset toimijat lounastilaisuuteen Tampereen Raatihuonelle.

Pohjoismaista yhteistyötä

NNKY-liitto ja Suomen NMKY:n liitot emännöivät vuorollaan jokavuotista pohjoismaista NNKY-NMKY puheenjohtajien ja pääsihteerien kokousta 29.–31.1.2010 Kivirannan kurssikeskuksessa ja Tampereella.

Mukana olivat suomalaisten lisäksi puheenjohtajat ja pääsihteerit Islannista, Tanskasta ja Ruotsista. Eri maiden toiminnallisten raporttien lisäksi kokouksessa keskusteltiin erityisesti taloudellisen tilanteen vaikutuksista järjestötoimintaan. "Miten järjestöelämä kulkee ja toimii lamasta taloudelliseen kriisiin?" -keskustelua johti ja kokosi **Riikka Pyykkö**. Keskustelussa käsiteltiin esimerkkejä eri maista. Vaikka järjestömme ovat joutuneet Tanskassa ja Norjassa vähentämään työntekijöitä ja rakentamaan organisaatiota uudelleen, on taloudellisten haasteiden myötä myös pystytty terävöittämään toimintaa ja lisäämään yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa. Islannissa, missä valtiontalous on suurissa vaikeuksissa, tukea on lisätty kasvatustoimintaan. Ruotsissa aktiiviset nuoret ovat perustaneet ilmastomuutokseen perehtyviä ryhmiä ja kasvatuksellista ohjelmaa rakennetaan tiukemmin *"Body, mind, spirit" eli Ihminen on kokonaisuus* -teemaston ympärille. Tanskassa NNKY/NMKY tekee paljon yhteistyötä luterilaisen kirkon kanssa ja aloittaa mm. rippikoululeiritoimintaa.

NNKY-liiton juuri kautensa päättänyt puheenjohtaja, Maailmanliiton hallituksen jatkava varapuheenjohtaja, apulaispormestari **Anna-Kaisa Ikonen** emännöi Raatihuonella lounastilaisuuden, johon osallistui myös Tampereen NMKY:n ja NNKY:n toimijoita. Vierailulla Tampereen NNKY:n ja NMKY:n sekä Pirkanmaan musiikkiopiston tiloihin keskusteltiin myös siitä, miten yksittäinen paikallisjärjestö kokee olevansa osa kansainvälistä liikettä.

Pirjo-Liisa Penttinen

NNKY on eri-ikäisten – ja erikokoisten – naisten ja tyttöjen liike!

Mari Hyttinen

Runo

puhuu kuolemasta

Motto:

Oi Kuolema, kapteenivanhus, suo lähteä laivas!
Tämä seutu on lohduton, ankkuri ko-
hotetaan! (Charles Baudelaire, suom.
Kaarlo Sarkia)

Valtaosin lyriikka kuvaa kuolemaa tavallillekin ihmiselle joskus tutusta näkökulmasta: elämä on synkkää ja täynnä ahdistusta ja vain kuolema voi suoda siihen helpotusta. Näin kansalliskirjailijamme **Aleksis Kivi**: ”Mi ikävyy, / mi hämäryys sieluni ympär/ kuin syksy-iltainen autiol maall?/ Turha vaiva täällä,/ turha onpi taistelo/ ja kaikkisuus maailman, turha! --”

Runoilija pyytää ystäviään: ”No ystävät! / Teit kerranpa viimeisen pyydän,/ oi! kuulkaat mitä nyt anelen teilt:/ Tuonen-tupa tehkää/ poijan tämän asunnoks;/ hän kätköhön mul- lan astuu.”

Kivellä on Sydämeni laulussa myös lempeä, rauhallisen kuoleman näky: ”Tuonen lehto, öinen lehto!/ Siel on hieno hietakehto,/ Sinnepä lapseni saatan.” Kavala maailma, vaino ja riita jäävät kauaksi taakse ja lapsi saa uinua kultakehdossa.

Kaksi ovea

Lyyrikoistamme **Uuno Kailas** on ehkä runsaimmin viljellyt tuotannossaan kuoleman kuvia, tältä elämä näyttää runossa Sairaalan ikkuna: ”-- Elämä – oi, outo sana./ Täällä on Mana./ Ristikoiden tällä puolla/ elämä on vitkaan kuolla/ elämältä,/ haudattuna olla elävältä --”

Samoin kuin uni, myös kuolema tuo runoilijalle lohduttavan unohduksen: ”Ei ystävän, vieraan tulla/ ole ovea laisinkaan./ Vain kaks on ovea mulla,/ kaks: uneen ja kuolemaan.” (Talo-runon sitaatti)

Kailaksen Lapin-laulussa henkivät jäämeren hyiset tuulet, jäytää jääksi jähmettynyt kipu, ja päädytään kammottavan komeaan loppuun: ”-- Kun sa suistut, suu veressä,/ revontulten roihutessa/ hangelle havahtuakses/ Kalman koura olkapäillä,/ yksi on laulu ylväs laulu:/ – Ole kiitetty, elämä!”

Ovella-runossa saavat jälkeen jäävät kuulla ylevät jäähyväissanat: ”-- Jääkää, ystävät, pitoihinne./ Olen uupunut maailmaan./ Kaipaen orjuuden maasta sinne,/ missä kahleeni riisutaan. --”

Savinaisen syli

Modernisteihin kuuluvan runoilijan **Paa-vo Haavikon** tuotannossa kuolema näyttäytyy yllättävän realistisena; se on kuin mikä tahansa arkinen askare tässä maailmassa:
”Minä menen savinaisen syliin ja minä menen maahan,/ silmät panen kiinni,/ panen kasvot multaan, valakaa siihen kasvot,/ silmät panen maahan,/ minä menen savinaisen syliin nukkumaan/ jos minun tulee ikävä,/ ja jos ikävä minun tulee niin minä menen keskelle lakeutta --” (Runosta Minä menen savinaisen syliin...)

Samaan toteavaan sävyyn Haavikko rekisteröi miehen kuolemaa: ”-- Kun mies on kuollut, hän menee vielä kerran/ auton luo, naisen luo, töihin./ Moottori ei starttaa nainen ei herää, on liian aikaista./ Hän on kuollut.”

Kuolema edellyttää asioitten järjestämistä, niin ainakin Haavikolla: ”Joskus on lähdettävä ja oltava valmis/ ja sidottava paperinsa yhteen/ vietäviksi ullakolle tilikirjojen joukkoon,/ joskus on lähdettävä ja jätettävä askeleet käytäviin, ja kuljettava läpi huoneitten muistamatta.--”

Ihmiselämän kriittinen tarkastelu ja sen tyhjäksi havaitseminen on myös tuttua Haavikon teksteissä: ”Parasta ihmisessä on hänen lyhytaikaisuutensa,/ että hän katoaa, kokonaan, täydellisesti./ Hän on ollut kuollut maailman alusta saakka,/ miksi hänen sitten pitää herätä, tekemään tekoja./ jotka säilyvät ikuisesti.”

Linnunpesä

Kuolemasta kertovan runon näkee varsin usein kuolinilmoituksissa, joissa se ilmentää omaisten kaipuuta ja surua. Joskus se paljastaa jotain olennaista vainajasta, kuten **Lauri Viidan** paljon lainattu säkeistö: ”Kaita polku kaivolta ovelle/ nurmettuu./ Ikkunan edessä/ pystyyn kuivunut omenapuu./ Reppu naulassa ovenpielessä,/ siinä linnunpesä./ Kun olen kuollut, kun olen kuollut./ Kesä jatkuu. Kesä./” Tuskin mikään kuva voisi viitata elämän jatkumiseen vahvemmin kuin runon ”linnunpesä”, sen rinnalla yhden ihmisen kuolema on todella vähäinen mutta kaunis tapahtuma.

Huumoria saa todella hakemalla hakea kuolema-runoista, yllättävä pilkahdus osuu silmään **Kyllikki Villan** kirjoittamasta säkeestä: ”Turha huolehtia/ sanoi vanha nainen/ matkatuttava:/ ei leipä lopu/ kovin monta päivää ennen kuolemaa”. Sarkasmista on toki kyse.

Matkaan lähtö ja sen loihtimat mahtavat näkymät piirtyvät **Toivo Pekkasen** Lähtö-runoon: ”-- Ratsun selkään nousee ahdistettu, kauan piinattu, tuhat kertaa / rangaisu- tu,/ mutta vihassa ja rakkaudessa, jäässä ja tulella murtumaton,/ ikuisesti elävä,/ hän jota maan päälle jäävät eivät tunne./ -- Siis ylpeään juoksuun, uskoni kultainen ratsu./ Vain hetken kumisevat kaviot kattojen yllä, / vain silmänräpäyksen välähtää varjoni tai- vaan pilviä vasten./ Silloin olen jo kaukana, vapautettu.”

Kuolema mokoma

Arkista kuoleman odotusta mummo-tyyliin kuvaa **Kaarina Valoaalto** näin: ” -- mutta nytpä se vaan antaa itseään viivytellä/ tuo kuolema mokoma/ ei vaan minua korjaa, mummo huokaa, kun leikkelee/ saksilla ystäviensä, toveriensa kuolinilmoituksia,/ ka- teellisesti hän niiden poismenoa ajattelee,/ saavat mennä pois,/ minä täällä yhä istun ja vartun/ -- kuolemaa minä odotan/ kuin ystävää/ tässä sohvalla”. Ehkä joissakin tapauksissa tämä voi olla aivan uskottavakin kuva!

Äkkikuolemaa kammoksutaan, niinhän Raamattukin tekee. **Helena Anhava** ajattelee asiasta toisin. Hänen mielestään luonnon suuri viisaus on pettänyt esimerkiksi silloin kun muistisairas jää lojumaan vuoteeseensa kuukausiksi tai vuosiksi. ”-- Mikä on paha äkkikuolema./ Varjele meitä hitaalta hivutavalta lohduttomalta lopulta./ Anna lyhyt lempeä lähtö.” Runoilija **Liisa Laukkarinen** katselee asiaa kuitenkin toisin: ”Olisipa kuolema pitkä. Kirkas ja vähäkipuinen./ Ehtisi tottua./ Ehtisi rauhassa korjata/ kirjansa vii- meiset vedokset.”

Sairautensa kanssa kamppailevan, nuoren **Edith Södergranin** kuoleman kaipuu on lähes käsin kosketeltavaa. Se kiteytyy Maa jota ei ole -runoon seuraavasti: ”Ikävöin maahan jota ei ole, /sillä kaikkea mikä on, olen väsynyt himoamaan. /Kuu kertoo minulle hopeisin kirjaimin/ maasta jota ei ole./ Maasta, jossa kaikki toiveemme täyttyvät ihmeellisesti,/ maasta, jossa kaikki kahleemme kirjoittuvat, /maasta, jossa vilvoitamme raadeltuja otsiamme/ kuun kasteessa. --”

Tilinteko ja kiitos

Runoilija-biologi näkee kuoleman yllättävän herttaisesti: ”Kuolema istuu olkapäällä. Korppinakos? Ei niin./ Pienenpienellä linnun nokalla poskeen koputettiin/ luvaten laulua jotakin, jonka takia kannattaa/ varrota hetkeä, jolloin kaikki salvat raukeaa.” Kosketta- va tilinteon ja kiitoksen hetki tallentuu myös **Helvi Juvosen** Elämä-runossa: ”Kerran tulee/ juhlahetki,/ jona ei ketään/ jakajaa/ vii- pyvälle, viileälle sinelle/ taivas nousee/ kuin maljan laita/ jokaisessa ikkunaruudussa/ vaihtuvat kasvot.”

Vieläkin huikeammat näkymät aukeavat virsirunoudessa ja hengellisissä lauluissa kuvattaessa taivasta kristallivirtoineen ja pää- lyportteineen. Uskovaa kannattelee lupaus, että hän saa siellä kaikkien pyhien kanssa levon ja toipua maan vaivoista. Runous ei suinkaan arastele kuolemaa, se puhuu siitä monella tasolla ja moneen eri sävyyn. Se koskettaa.

Anita Särkkä

Käyttämäni runositaatit ovat antologioista ja kokoelmista: Raekallio-Teppo - Lemola, Elävää runoutta Sievers, Elämän kaari Salminen-Tervonen, Yhdeksän sarjaa lyriikkaa Immeli-Melen-Sippola, Parantava runo Kivi, Kootut runot Kailas, Uni ja kuolema Södergran, Runoja

Kuoleman kertomukset

– *Viihde, erityisesti fiktio, on modernin elämän keskiössä, koska se heijastaa myyttistä tai uskonnollista ulottuvuutta, joka puuttuu maallistuneesta elämästä, toteaa amerikkalainen tutkija Mircea Eliade.* – *Fantasiakulttuuri ymmärtää ihmeiden merkityksen, eikä vierasta Vapahtajan ylimaallisia piirteitä, se-littää puolestaan TM Esko Miettinen, joka tutkii fantasian linkkejä uskontoon. Ihminen tarvitsee pelastajaa, on Miettisen mukaan fantasiakirjallisuuden ydin.*

Ranskalainen historioitsija **Philippe Ariès** (1914–1984) tutki lapsuuden ja yksityisyyden historiaa. Hän tarkasteli myös kulttuurista suhdetta kuolemaan. 1800-luvulla säädytöntä oli seksi, 1900-luvulla kuolema. Ariès totesi, että ennen hyvä kuolema oli rituaali, jonka keskus ja näyttämö oli kuolinvuode. Kuoleva ohjasi esitystä, teki sovinnon itsensä ja läheistensä kanssa, antoi anteeksi ja rukoili armaa. Ariès kutsui vanhaa tapaa kuolla ”kesytetyksi kuolemaksi”.

Äkkikuolemaa pidettiin pahana. Ihminen ei päässyt valmistamaan sieluaan ja ihmis-suhteitaan kuntoon ennen kuolemaansa. Murha onkin siksi niin paha teko. Ihmiseltä riistetään väkivalloin tilaisuus pelastua, jos hän ei ole jo ennen murhaa suorittanut ”autuasta vaihtokauppaa” (Lutherin termi tapahtumalle, jossa ihminen antaa syntinsä Jeesukselle ja saa vastalahjaksi pelastuksen).

Dekkarit moraalinvartijoina

Nykyään luonnollinen kuolema on tarkasti piilotettu pois katseilta, ja kuolevat sairaaloihin ja hoitokokoteihin. Ehkä juuri siksi tarinat, joissa lähestytään ”suurta tuntematonta”, tarjoavat paikan, jossa voi pohdiskella elämän ja kuoleman, oikean ja väärän suhdetta. Lukijoiden suosimat dekkarit ovat moraliteetteja. Niiden perusrakenne opettaa, että väkivalta, jonka peruuttamattomin muoto on murha tai kuolemantuottamus, ei jää paljastumatta ja rankaisematta (paitsi **Donna Leonin** kirjoissa, jotka kuvaavat Italian korruptoitunutta yhteiskuntaa). Oxfordin kirjallisuuden professori **W.H. Audenin** (1907–1973) mukaan salapoliisiromaanin rikos on aina rikos Jumalaa kohtaan, ja siksi kyseessä on kristillisen romaanin kaavio.

Murha on ainoa rikos, joka ei vanhene ja johon paneudutaan täysillä. Rikosten ohella paljastuu ihmissuhdekiemuroita, psykologiaa ja kätkeytyjä salaisuuksia, siis koko

elämän kirjo ja draama. Mutta kertovatko dekkarit oikeastaan kuolemasta? Olisiko kuoleman arvoituksen pohdintaan muita välineitä Raamatun ulkopuolella?

– **J.K. Rowling** taitaa olla maailman suurin kristillisyyden salakuljettaja nuorisolle, epäilee kirjallisuuden amerikkalainen professori **John Granger**. – [Rowlingin fantasiasarja] Harry Potter on tarina rakkaudesta ja kuolemasta, varsinkin viimeksi mainitusta. Kuolemaa käsitellään seuraavana suurena seikkailuna, jonka suunnan ratkaisevat elämässä tehdyt valinnat.

Rakkaus voittaa kuoleman

Tarinan konna, antikristusmainen Voldemort, on nykyihmisen karikatyyri: kuolemaa kammoksuva, sielunsa maalliseen kiinnittävä, rakkaudeton ja häikäilemätön omien päämääriensä tavoittelija. Vielä viimeisessä taistossa Harry yrittää saada Voldemortin hyväksymään armon ja pelastuksen, mutta tämä ei usko eikä piittaa, vaikka hänen oma pyrkimyksenä saavuttaa kuolemattomuus epäonnistuu täydellisesti. Ja hän tietää sen.

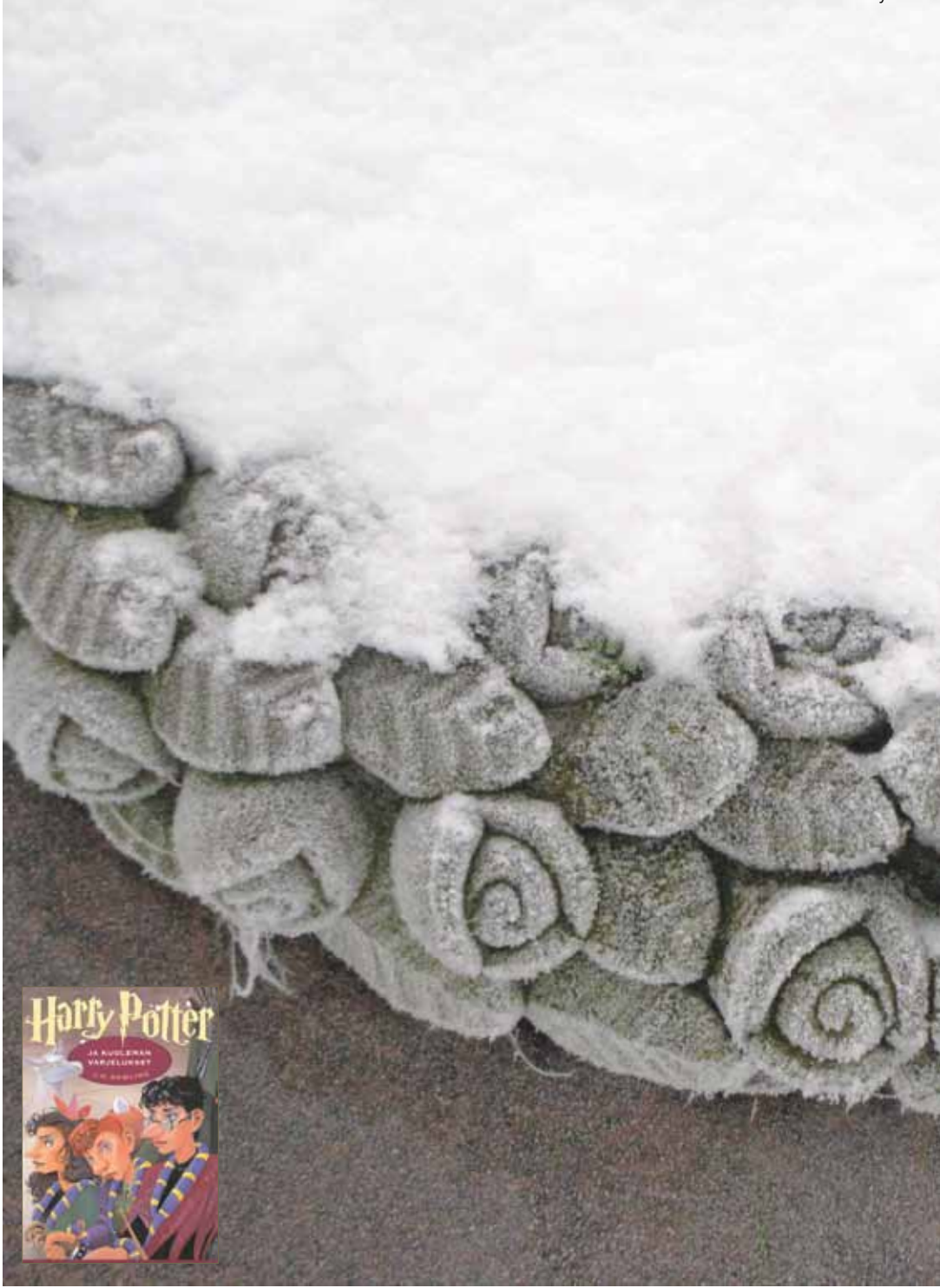
– Lihan pyrkimykset tuottavat kuoleman, Hengen pyrkimykset elämän ja rauhan” (Room. 8:6). – **Fyysinen kuolema ei ole pahinta mitä ihmiselle tapahtuu. Sieluton ja hengetön olemassaolo kuolemanpelon varjossa on ihmissielun todellinen kuolema ja siksi pahempi kuin fyysinen, Granger toteaa.**

Kuolemaa pahempaa on kirjailijan mukaan rakkauden puute. Rakkaus voittaa kuoleman niin kuin valo voittaa pimeyden. Harry sai suojakseen äitinsä rakkauden, kun äiti uhraisi oman henkensä pelastaakseen lapsensa kuolemalta silloin, kun Voldemort yritti tappaa pikku Harryn. Viittaus Jeesuksen uhrikuolemaan meidän puolestamme on selvä.

Kuolemanjälkeisen elämän toivo

”Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema” (1 Kor. 15:26) lukee Harryn vanhempien hautakivessä. Harry luulee sitä aluksi vihollisen joukkojen – Kuolonsyöjien – tunnuslauseeksi, mutta Harryn ystävä Hermione ymmärtää paremmin, vaikkei täysin, että kyseessä on toivo ikuisesta elämästä.

Harry Potteria on epäilty Kristus-vertauskuvaksi, mutta sitä hän ei ole, niin kuin ei ole kukaan muukaan kirjan hahmo. Jokainen heistä on syntinen. Jeesus oli synnitön, siksi vain hän kelpasi syntisen pelastajaksi, sijaisuhriksi kantamaan meille kuuluvan rangaistuksen.

Valtavan suosion saanut Harry Potter-sarja on herättänyt kiistelyä siitä, onko sarja kristillinen vai itsensä pahalaisen asialla. Samaa keskustelua käydään paikoin myös jännityskirjallisuudesta eli dekkareista. Arvot ja pyrkimykset paljastavat ihmisen sisimmän paremmin kuin ulkoiset muotoseikat. Siksi paras kristillinen romaani ei ole raamattukopio vaan koelaboratorio, jossa ihmisen mittaa voidaan etsiä rajoituksettomoin keinoin. Pieni kuva on Potter-sarjan viimeisen osan, Kuoleman varjelukset -kirjan kansi.

Potter-sarjassa pohditaan enemmän ihmisen kykyä samaan aikaan pahaan ja hyvään. Harry ja hänen perivihollisensa Voldemort jakavat saman vamman. Kun Voldemort yritti tappaa Harryn, hänen epäonnistunut yrityksensä sinkosi osan hänen pahasta sielustaan Harryyn. Harry pääsee siitä eroon vasta omassa kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan. Harry myös lopulta voittaa hyvän ja pahan taistelun. Mutta vielä viimeisessä taistossa hän tarjoaa viholliselleen Voldemortille mahdollisuuden tehdä parannus: siirtyä vihasta rakkauteen. Voldemort ei tunne rakkautta eikä halua sitä, ei edes oman tuhonsa kynnyksellä.

Fantasiamaailma koelaboratoriona

Vaikka kirjasarja pullistelee kristillistä vertauskuvastoa ja kuvaa etsijän toiviotietä, se ei ole rinnakkaisraamattu. Velhot ovat tavallisia syntisiä ihmisiä, joista puolet on tehnyt ratkaisun seurata hyvää ja toinen puoli seurata pahaa. Jästit eli ei-taikovat ihmiset ilmentävät uskonasioille täysin välinpitämättömyyttä ihmisjoukkoa. Harry Potterin erottaa Voldemortista se, että hän valitsee rakkauden – Jeesuksen? Tässä kohtaa lukija tekee johtopäätökset.

Mitään tarinaa ei kannata ahdata raamattuliseen kaavaan. Siitä tulisi ontto, sillä mi-

kään ei ylitä Raamatun omaa, ainutlaatuista ja monikerroksista ilmaisuja ja tarinankerrontaa.

Kirjailijakaan ei istu kirjoittamaan ajatussenaan ”teenpä tässä opettavaisen tarinan”. Kirjailija on etsijä. Hyvin laadittu mielikuvi-tusmaailma monitahoisine henkilöineen on rinnakkaistodellisuus, jossa voi tarkastella ajatuksia ja tehdä turvallisia ihmiskokeita. Eihän **C.S. Lewiskään** kirjoittanut suoraa Raamattu-allegoriaa, vaan hän näyttää Narnian rinnakkaismaailmana, jota sitäkin hallitsee Jumala. Mutta itse tarina haluaa korostaa hyvyttä, rohkeutta ja epäitsekkyyttä. J.K. Rowling puolestaan kuvaa itseään etsijäksi. Hänellä ei oman todistuksensa mukaan ole valmista uskoa, vaan hän loi maailman, jossa näitä asioita voivat punnita niin kirjailija kuin lukijatkin.

Anne Lagerstedt

Lähteet:
John Granger: Looking for God in Harry Potter (Saltriver 2006)
John Granger: The Deathly Hallows Lectures (Zossima Press 2008).
Connie Neal: The Gospel According to Harry Potter. The Spiritual Journey of the World’s Greatest Seeker (Westminster John Knox Press 2008)

Mari Hyttinen

Valo voittaa pimeyden

Rakkaus ei koskaan katoa.

Miten voin kirjoittaa kuolemasta? Mitä siitä tiedän - paljonkin ja en mitään? Tässä asiassa en tahtoisin olla ihminen: en haluaisi ymmärtää, kokea, nähdä elämän rajallisuutta näin voimakkaasti ja ehdottomana.

Oman kuoleman läheisyyden kokemukseni ovat olleet moninaiset. Vahinkoa, onnettomuutta, väkivaltaa, hyvänlaatuisiksi osoittautuneita kasvaimia. Elämäni on saanut jatkoaikaa monesti. Nyt tunnen noista tilanteista minuun jääneen niin epävarmuutta kuin varmuuttakin; pelkoa, toivoa; kykyä nauttia hetkestä ja toimia, lamaannusta. Hidasta toipumista ja ymmärrystä. Ja tiedon siitä, että lähellä oleva voi tuhota elämäni, sekä ennenkaikkeaa: joku lähellä oleva voi pelastaa minut muuten varmalta kuolemalta.

Kuolen joka päivä, kun elän. Kaikki rakas tekee kuoleman tuntuvaksi tänään. Menettämisen mahdollisuus ja luopumisen ajatus, pakko.

Rakkaus tekee elämän elämisen arvoiseksi, rakkaudettomuus on elävältä kuolemista.

Lapseni, sinulta en voi ottaa pois sairastamistasi, en elämän kipujen taakkaa. Lievittää voin tuskiasi vähäsen. Auttaa voin eteenpäin hitusen. Mitäpä en tekisi vuoksesi? Äitinä voin vain koettaa käsitellä tätä menettämisen pelkoani. Voin kai oppia luopumisen välttämätöntä taitoa tässäkin, vaikeimmassa. Kuolema ihoni alla, ja samalla silmiäni edessä, sydäntäni kouraisten.

*Jumala suokoon minulle
tyyneyttä hyväksyä asiat,
joita en voi muuttaa,
rohkeutta muuttaa, mitkä voin,
ja viisautta erottaa nämä toisistaan.*

Sairastava vanhusystäväni. Sanot olevasi valmis lähtemään jo täältä, kiitollisena silti jokaisesta päivästä, mitä vielä annetaan. Kerrot olevasi peloton kuoleman ajatuksen edessä, vain kovia kuolinkipuja pelkää. Uskosi mukainen Jeesuksen lunastustyö kantaa sinua tässä. Kuinka valmis minä olen luopumaan sinusta? Yhteisistä ystävyysten ja avunannon hetkistämme, viisautesi läsnäolosta.

Jokaisessa hetkessä olen elämän ja kuoleman oma. Usko iankaikkisuudesta kantaa isoimpana kaarena. Elämäni syklisissä kehissä olen oppiva, unohtava, muistava ja valikoiva; niin tiedostava ja niin tiedostamaton. Tämä lienee ihmisen osa. Kovin vähän elämän ja kuoleman jatkumosta ymmärrän. Jotain kirkastuu vähitellen, hyvä näin.

Me ihmiset Jumalan käsinä toinen toisillemme niin paljon ja kauan kuin voimme. Uskon rakkaudellisen yhteytemme säilyvän kaikkien rajojen yli.

Lohdutus, luopuminen, kiitos; kaikki, kaikki Suuremmassa Kädessä. Epäily joka välissä. Sallittu. Usko koetuksella; ihmistä. Niin synkkää - ja valoa täynnä!

Luottamus kaikilla elämän ja kuoleman rajoilla.

*Niin pysyvät nämä kolme:
usko, toivo ja rakkaus.
Mutta suurin niistä on rakkaus.*

Hyvä voittaa pahan, valo pimeyden, aina.

Leena Parviainen

Pirjo-Liisa Penttinen

Suru soittaa mustin koskettimin

Surutyö on raskain työ, mitä ihminen joutuu tekemään. Surua hoidetaan suremalla.

Surutyötä tekevä ihminen voi ottaa avukseen psykologi, psykoterapeutti **Soili Poijulan** kirjoittaman *Surutyö*-kirjan. Kirjassa kulkee Poijulan tekstin rinnalla eri ikäisten surevien tekstejä. Surevien kirjoitukset kuvaavat tunnetasolla sitä, mitä surusta tiedon tasolla kerrotaan.

Surun kanssa eletään

Vanhan surukäsityksen mukaan onnistunut surija vaihe vaiheelta irrottautui kuolleesta, se oli eräänlainen unohtamisen teoria. Tällä vuosituhannella on yhä tunnetummaksi tullut uusi surukäsitys, jonka mukaan kahden toisilleen läheisen ihmisen kiintymyssuhde ei katkea kuolemaan. Surutyössä kiintymyssuhde muuttaa muotoaan mielikuvien ja muistojen tasolla toimivaksi. Suru ei ole jotakin, mikä menee ohi, vaan sureva elää sen kanssa.

Sureva kohtaa menetyksensä ja sopeutuu siihen työstämällä kuollutta koskevia ajatuksia ja maailmaa sellaisena kuin se on ilman kuollutta ihmistä. Surun tehtävänä on koota yhteen kuollutta koskevat ajatukset ja luoda muisto.

Surun kautta normaaliin

Läheisen kuoleman jälkeen maailma ei palaudu entiselleen, koska yksi siihen kuulunut osanen on poissa. Surun kautta pääsemme kuitenkin uuteen normaaliin, jossa murheen kokemus on mukana, mutta se ei enää hallitse arkea. Ajan kanssa suru voi jopa jalostua elämänvoimaksi. Surun voi painaa pinnan alle, mutta surematon suru ei katoa mihinkään: jossakin se odottaa aikaansa.

Myytti surun sopivasta kestosta on tarpeetonta, sillä surusta selviytymiseen menee enemmän aikaa kuin on luultu. Sureva tarvitsee aikaa, jotta hän pystyy hyväksymään kuoleman lopullisuuden ja muuttamaan kiintymyssuhteen muistoksi.

Myös kuolemantavalla on suuri merkitys surussa. Äkillisen kuoleman, itsemurhan ja henkirikoskuolemien suru poikkeaa sairauden tai vanhuuden aiheuttamasta kuolemansurusta.

Ei pikahoitoa

Pojula tähdentää, että traumaattisen kuoleman avoin käsitteily ei pahenna surevien tilannetta, eikä se ole vaarallista. Tutkimusten mukaan kuoleman avoin kohtaaminen ja käsitteleminen tukevat selviytymistä, kun taas surun välttely voi aiheuttaa ahdistusta, hämmennystä ja masennusta.

Suomalainen suremisen malli on usein välttelevä, mutta jo itärajan tuntumassa on toisenlainen kulttuuri. Aina emme osaa sanoa surevalle mitään, mutta ehkä se ei ole tarpeenaan, ehkä tärkeintä on olla läsnä.

Suru ei ole sairaus, eikä tuskaan ole pikahoitoa. Me voimme auttaa surevaa antamalla käyttöön kuuntelevat korvat ja tekevät kädet.

Hilkka Lahti

Lue lisää: Surutyö. Soili Poijula. Kirjapaja 2002.

Mari Hyttinen

”Vieläkö kehäkukat kukkivat pihalla?”, äiti kysyy. Aurinko vilkuttaa oksien takaa.

Aurinko ja silmät

Ensilumi on satanut maahan. Tuuli tuivertaa hiukset ja syksyn lempeä auringonvalo painaa silmät kiinni. Kukat on laskettu haudalle. Sukulaisten vieressä seisoo vanhoja naisia mustissa takeissaan. He ovat kävelleet päät alas painettuina kirkkoon, laskeneet kukkalaitteet ja värisevin äänin lukeneet muistolauseensa. Haudan äärellä he nojaavat toisiinsa. Valokuvaaja tallentaa surun kasvot. Äiti on poissa.

”Se on kenties elämäsi suurin suru”, sanoo ystäväni, kun kerron äitini kuolleen. Muutamaa viikkoa aiemmin käyn katsomassa äitiä sairaalassa. Syksy on saapunut, aurinko paistaa, ambulanssi on tuonut potilaan päivystykseen. Äiti istuu ulkona pyörätuolissa ja vetää keuhkot täyteen ulkoilmaa. Aurinko hivelee hänen keltaista ihoaan ja imeytyy kasvojen juonteisiin. Työnnän pyörätuolin sairaalan taakse, missä ruoho vielä viheriöi ja kukat kukkivat. Meren suolainen tuoksu houkuttelee hengittämään syvään. Poimin äidille pihlajan-oksen. Oranssit marjat painavat oksan kumaraan. ”Vieläkö kehäkukat kukkivat pihalla?”, äiti kysyy. Aurinko vilkuttaa oksien takaa.

Seuraavalla viikolla hän menettää tajuntansa. Lopun tunteina hän hengittää katkonaisesti, ja ennen viimeistä henkäystä äiti avaa silmänsä ja katsoo kauas. Näky oli niin kirkas, että silmät painuvat kiinni.

Muistotilaisuudessa naapuri pitää puheen. Puheessa tuntuu kesä. Äiti istuu mökin portaalla, aamukasteinen nurmi kuivuu auringon loisteessa ja käki kukkuu. ”Seitsemän”, äiti sanoo, ”seitsemän vihreää kesää”. Hän istuttaa pihalle peltunioita ja keskipäivällä aurinko hohtaa yhtä kirkkaasti kuin lapsuuden kesinä. Naapuri ymmärtää, miksi äiti rakastaa mökkimaata. Silloin vanhat naiset kaivavat nenäliinat esiin ja pyyhkivät kyyneleet silmistään. Ystävä on poissa.

Vanhat naiset ovat elämän kivijalka. He ”nousevat aamun sarastaessa, ostavat lihaa, hedelmiä, leipää, siivoavat, valmistavat ruokaa. Vanhat naiset pesevät ruumiit, hautaavat kuolleet, istuttavat kukkia haudoille.”, kirjoittaa **Tadeusz**

Rozewicz. Hautajaisissa vanha nainen muistaa, kuinka hän leipoi vainajan kanssa nuorelle perheelle rotinoita, paistoi vanhainkodin asukkaille vappumunkkeja tai kutoi sukkia Pietarin orvoille. Muistot ovat kirkkaita kuin kaltion vesi.

Hautajaisten jälkeen äiti on kaikkialla: unissa, muistoissa, kirjoissa, elokuvissa. Käteeni sattuu **Riikka Juvosen** kirja *Tiikerit paratiisissa*. Onnekkain äideistä on Raamatun Saara; hän saa lapsen 90-vuotiaana. Kuvassa vanha Saara istuu lapsi sylissään, enkelin siivet takanaan, appelsiinikulho edessään. ”Miten kauniita äidit ovatkaan!” huokaisee myös Jumala. ”Äidit ovat kauneinta mitä minä olen luonut; villejä, villejä tiikereitä, silmissään Paratiisin liesitulet.”

Äidin kuolema jättää aukon arkipäivään. Keneltä saan tiedon, miten juhannusjuusto kannattaa keittää, miten villasukkaan kudotaan kestävä kantapää tai milloin pullataikina on riittävästi jauhoja kranssia varten. Äiti on poissa, äiti on sanoista kaunein.

Katson uudelleen elokuvan *Volter – paluu*. Elokuvan alussa naiset ovat hautausmaalla. Päähenkilöt pesevät ja siistivät äidin haudan. Punaiset kukat kukkivat. Tuuli puhalttaa ja taikausko levittää ympärilleen mystisen tunnelman. Myöhemmin kuolleeksi luultu äiti palaa takaisin, on täynnä lihaa ja verta, täynnä naurua ja ilon kyyneleitä. Minun äitini ei palaa.

Seison avoimen haudan ääressä. Haudan ympärillä on vihreitä havuja. ”Muistakaa hakea havuja”, äiti sanoi, ja havut haettiin omasta metsästä. Kamalinta äidistä oli kuunnella, kun kivinen maa kolahti ystävän paljaan arkun päälle. Äidin arku peiteltiin havuilla ja pienet lapsenlapset pudottivat hautaan vaaleanpunaiset ruusut. Miehet lapioivat multaa. Pehmeästi tämä valui arkun päälle. Vanhat naiset lauloivat ja pyyhkivät silmiään valkoisilla kangasliinoillaan. Auringon lämmössä ensilumi sulii.

Tuula Virsiheimo

Kolumni

Marjo-Riitta Antikainen

Syrjästäkatsojan suru

Kun kuolema tuli kohti, teki mieli mennä piiloon. Jonnekin, mihin tahansa, pois. Karkuun tai edes hetkeksi aikaan, jossa kaikki oli kunnossa, elossa ja läsnä.

Kun ei voinut käpertyä tai kieltää, nousi raivo. Loppumaton, pakahduttava raivo kohtaloa ja elämän epäoikeudenmukaisuutta kohtaan.

Sitten saapui suru. Kyyneleet, jotka valuivat ja valuvat omia aikojaan. Murhe, joka pakahduttaa raivoa enemmän. Menetys, jota kantaa mukanaan unessa ja valveilla ja jonka vain vaivoin saa painettua taka-alalle. Kaikki minussa suree.

Arki ja elämä näyttäytyvät yhtäkkiä vain kuoleman ja menetyksen näkökulmasta. Miten häkellyttävää, että oma elämä ja arki jatkavat väistämätöntä kulkuaan, vaikka jossain muualla kaikki on peruuttamattomasti muuttumassa.

Kun kuolema käy kohti, se riisuu kaikki. Sairaus nöyryyttää, kiihdyttää, vie kyvyn toimia tai ajatella ja huonosti hoidettu kipu tekee elämästä kärsimystä. Kuolema riisuu lähimmät, mutta myös minut ja muut kaltaiseni, meidät syrjästäkatsojat. Voimat ja usko omaan erinomaisuuteen katoavat. Kuinka olla läsnä ja miten auttaa, jos se ylipäättään on mahdollista. Mistä vielä ehtii puhumaan? Sanomattomat sanat ovat sanottuja niin paljon painavampia.

Käsittämättömällä tavalla, jostain pelon ja kuoleamisen kauhun keskeltä nousee vankkumaton, horjumaton luottamus. Kaikki ei kerta kaikkiaan pääty kuolemaan. Sukupolvien, vuosisatojen mittaiset kristilliset käsitykset ja kokemukset maailmasta ja elämän lopusta eivät päästä minusta irti. Tulen lohdutetuksi ajatellessani, että elämän päättyessä emme tipu tyhjyyteen. Elämän ja kuoleman välillä on raja, jonka taakse en näe. Silti uskon, että meitä odottaa Jumalan rakastava syli.

Siksi elämä ei sittenkään kaiken kuoleamisen ja murheen keskellä ole pelkkää kuolemaa. Elämä on nyt, pienissä ohitse kiitävissä hetkissä, ja jotain on niiden jälkeenkin.

Marjo-Riitta Antikainen

Kirjoittaja on kuopiolainen teologi ja tutkija.

Rea Anner

Manxen Casse i sin medelålders tid med ett väl tilltaget mått av självmedvetenhet i blicken.

Rea Anner

Casse har just somnat bort in i "katthimlen". Tassarna är alldeles stela, munnen är sluten och ögonen ser inte mer. Men pälsen är slät och fin och doftar fortfarande ljuvligt som bara en katt kan dofta.

Den lilla och den stora gränsen

De små tassarna hade redan blivit alldeles kalla. Min älskade katt höll på att dö. Det lilla hjärtat slog ännu svagt men andhämtningen blev allt svagare. Jag smekte den sakta över pälsen. Pälsen var ännu ljuvligt blank och fin. Den hade varit min kamrat i 17 år, en hög ålder för en katt. Men var det bara en katt?

Nu hade den blivit dålig och sjuk. Den låg på en liten filt i soffan. Och sakta sakta slutade hjärtat att slå och andningen upphörde.

Det var som om någonting skulle ha hänt i rummet, en liten gräns som blivit överskriden. Vad är det som händer när allt blir förändrat? Den lilla kattkroppen blev allt stelare. Jag satt där i soffan med min väninna. Hon var favoritkattvakten som alltid ställde upp när jag behövde någon som gav mat och fanns till hands. Vad är det som händer när ett djur dör? Det är många som tvivlar på att djuren har en själ. Finns det en himmel för katter, hundar? Jag vet inte. Det står i bibeln att vi skall predika för allt skapat. Var och en som har ett djur vet att det i dem finns en levande varelse att älska. Att sakna ett djur är en djup saknad, det går inte att jämföra med människa men det är samma känsla.

Vad är det vi möter här, möter vi evigheten? Jag tror att vi står inför större saken än vi anar. Stillheten, tystnaden saknaden, oändligheten, närheten, heligheten. Allt detta som finns omkring oss i stora ögonblick.

Nu har den lilla kattkroppen blivit nästan alldeles kall. Lite värme finns ännu kvar vid magen men blicken finns inte mera. Och snart skall den lilla kattkroppen läggas bort, snart finns den inte mera. Men allt det andra finns kvar. Närheten, minnet, doften från pälsen.

Och den lilla gränsen som överskreds - eller den stora gränsen, det oändliga ögonblicket inför livet.

Rea Anner

Pirjo-Liisa Penttinen

Pääsiäistä koristavat kevään ensimmäiset kukkijat.

Käy yrттitarhasta polku

Palmusunnuntain nimi (*dominica palmarum*) viittaa Jeesuksen ratsastukseen Jerusalemiin, jolloin ihmiset heittivät palmunoksia hänen kulkutielleen. Tämän muistelemiseen on liittynyt tapa tuoda kirkkoihin palmunoksia ja niistä tehtyjä koristeita. Niitä on kannettu ja kannetaan palmusunnuntain kulkueissa. Pohjoisemmissa maissa palmunoksien sijaan käytetään pajunoksia.

Pajunoksien lisäksi näsiä ja leskenlehti ovat luonnossa talvehtivista kasveistamme ensimmäisiä kukkijoita keväisin. Näsiää tosin kartetaan puutarhoissa sen marjojen myrkyllisyyden vuoksi. Mutta sen kukissa on hyvä tuoksu ja koristeellinen väri ja niin sekin tuo toivon uudesta, kukkivasta kesästä. Leskenlehti kukkii lehdettömänä ja sitä on käytetty myös lääkkeeksi hengitystietulehduksia vastaan.

Leskenlehti nimettiin keskiajalla myös yhdeksi Neitsyt Marian kukaksi, koska sen keltainen väri oli "kuin kirkkaasti paistava aurinko, taivaallisen kirkkauden symboli". Maria, jumalansynnyttäjä, Vapahtajan äiti, taivaallisen valon tuoja ja äidillisen huolenpidon vertauskuva. Myöhempään kevääseen kuuluvat erilaiset jyvät, joiden täytyy kuolla, jotta saisimme ravinnoksi uutta viljaa.

Jeesuksen kuolemassa ei kuollut vain jokunen jyv, vaan alttiiksi annettu elämä. Uusi elämä uusin mahdollisuuksin, uusin sanoin kerrottuna tai kuvitettuna pelastuskertomuksena kaikille ihmisille syntyi, kun mahdoton muuttui Jumalan lupauksen täyttymiseksi. Aivan kuin maahan kylvetty jyv tai kylmässä uinunut kukan juuri.

Matka Jeesuksen seurassa vie eteenpäin, ulospäin, ylöspäin. Se vei opetuslapsia arvaamattomaan ja mahdottomalta tuntuvaan maailmaan yli maakuntarajojen. Se vie meitä huomiseen. Sillä matkalla tunnustaudutaan yhteiseen uskoon, saadaan voimaa ja rohkeutta kanssakulkijoilta.

Palmusunnuntaista alkaen Kristuksen maailmanlaaja kirkko seuraa Mestarinsa maallisen elämän viimeisiä vaiheita

järjestämällä erilaisia kulkueita. Symbolisista ristisaatoista, ristinasemista eri kirkkoissa sekä pääsiäisvaelluksista löytyy tietoa seurakuntien tiedotteista ja paikallislehdistä. Niihin osallistumalla tai niitä seuraamalla löytyy yksi tapa seurata palmuoksien saatteleman kunnian kuninkaan matkaa. Beta-niassa kalliilla voiteilla voideltu Jeesus ratsasti Jerusalemiin kohti kärsimystä ja kuolemaa. Tämän pitkän ja hiljaisen viikon päätteeksi menetys muuttuu kuitenkin menestykseksi ja yllätykseksi, puutarhahaudalla.

Pirjo-Liisa Penttinen

Mari Hyttinen

Pääsiäismuna kuvaa Jeesuksen hautaa

Pääsiäisen perinteillä on usein kristillinen perusta. Ne kuvaavat Jeesuksen ylösnousemusta ja uuden elämän alkua.

Elämä murtautuu pääsiäismunasta

Pääsiäismuna on ikuisen elämän ja ylösnousemuksen vertauskuva. Munan kuori kuvastaa Jeesuksen hautaa, jonka läpi elämä murtautuu. Suklaamunien yllätys symboloi iloa siitä, että Jeesus ei olekaan kuollut.

Legendan mukaan jo Magdalan Maria antoi ensimmäisen pääsiäismunan Rooman keisari Tiberiukselle. Samalla hän kertoi Jeesuksen nousseen kuolleista. Alun perin pääsiäismunat värjättiin punaiseksi, sillä väri yhdistyy ristillä vuotaneeseen Jeesuksen vereen.

Mämmi viittaa synnistä puhdistumiseen

Mämmin merkitys juontuu israelilaisten pääsiäisjuhlaan, johon kuului happamaton leipä. Hapan oli juutalaisille pahan vertauskuva. Kristillisessä kirkossa kristityt ovat ”happamattomia”, pahan vallasta vapautettuja. Makeaksi imellettyä määmiä syötiin jo keskiajalla Länsi-Suomessa. Myöhemmin makeat leivonnaiset ovat saaneet saman merkityksen happamattomana herkkuna.

Pupu yhdistettiin Jeesukseen

Pääsiäispupua on pidetty hedelmällisyyden vertauskuvana, sillä kanit lisääntyvät nopeasti. Vanhan uskomuksen mukaan jänis nukkui silmät avoinna. Siksi jänistä pidettiin vertauskuvana Jeesuksesta, joka ei kuollessaan vaipunut ikuisen uneen.

Lammas kuvaa Jumalan karitsaa

Lammas muistuttaa Jeesuksen viimeistä ateriasta. Jeesus on ”Jumalan karitsa”, joka antoi henkensä ihmisten vapauttamiseksi.

Rairuoho kuvaa uuden elämän alkua

Pääsiäisen suosikkikukkaa, narsissia, voi luonnehtia ylösnousemuksen kukaksi, sillä maan alle haudattu sipuli murtaa keväällä tiensä maan pinnalle kukkimaan. Myös hii-renkorvalle puhjenneet oksat ja rairuoho kuvaavat uuden elämän alkua.

Pajunkissat korvaavat palmun oksat

Pajunkissoilla kuvataan palmun oksia, joita kansa levitti Jerusalemiin ratsastaneen Jeesuksen eteen tielle. Itä-Suomessa sukulaisten ja naapurien virpomisella on toivotettu onnea ja siunausta sekä muistettu Jeesuksen ratsastusta Jerusalemiin. Myöhemmin virpomiseen on sekoittunut rannikko-Suomen tapa pukea pienet lapset noidiksi tai trulleiksi pääsiäisen aikaan.

Kirkon tiedotuskeskus/ Outi Ala-Härkönen / Jaakko Kaartinen-Koutaniemi / Kata-riina Harju

Kirjoja, kirjoja

Usko, toivo ja terveys. Kristillinen usko ja lääkärin työ. Raimo Puustinen (toim.) Minerva.

Suomen Kristillisen Lääkäriseuran julkaisu *Usko, toivo ja terveys* -kirjan ensimmäinen osa on joukko erittäin mielenkiintoisia ja teologisesti painavia analyyskejä sairaanhoidon historiasta ja suhteesta Raamattuun. Oma suosikkini on emeritusprofessori **Seikko Eskolan** historiallinen läpi-

leikkaus kristinuskosta Euroopan rakentajana. Eskola oikaisee monia yleisiä käsityksiä kuten noitavainojen todellisesta laajuudesta ja islamin todellisesta vaikutuksesta. Kirkkoa on parjattu tarkoitushakuisesti vuosisatojen ajan ja erinäisiä liioiteltuja ”historiallisia faktoja” Eskola oikoo. Kirja on pääosin tarkoitettu lääkäreille ja terveydenhoitoalan ammattilaisille, mutta myös terveydenhuollon käyttäjille. Kirjoituksissa käsitellään etiikkaa, lääkärin suhdetta kristinuskoon ja potilaan hengellisten tarpeiden huomioimista tosielämästä poimituin esimerkein.

Anne Lagerstedt

Toinen sukupuoli, osa 1. Simone de Beauvoir. Tammi.

Ranskalainen eksistentialistifilosofi **Simone de Beauvoir** (1908–1986) oli feministisen filosofian uranuurtaja. Monet ovat kuulleet hänen tunnetuimman huomionsa, että mies on normi ja nainen poikkeus, se ”absoluuttinen Toinen”. Ensimmäinen

lyhennetty laitos hänen kirjastansa *Toinen sukupuoli* suomennettiin 1980, mutta viimevuotinen (2009) suomennos (**Iina Koskinen, Hanna Lukkari ja Erika Ruonakoski**) on lyhentämätön.

Filosofiaan harjaantumaton voi halutessaan hyppiä vaikeina pitämiensä kohtien yli menettämättä asian ydintä, sillä kirjailija kuvaa erittäin selväkielisesti, miten naisen asema on historian kulussa kehittynyt ja taantunut. de Beauvoir on onnistunut välttämään ainakin näennäisesti pahimmat ideologiset sudenkuopat eli ei syöllisty kritiikittömään idealismiin esimerkiksi sosialistisessa maailmankuvassa, joka silloin oli erittäin muodikasta. Toisaalta hän näkee Raamatun ja kristinuskon vaikutuksen hyvinkin asenteellisesti mutta myös paikoin osuvasti – perinteinen teologiahan on nähnyt naisen enemmän palvelijana kuin itsenäisenä ihmisenä Jeesuksen opetuksista ja esimerkistä huolimatta. Kirjan alkuosa on rankkaa – ja osin yleistävääkin – historiaa. Loppuosa valottaa naiseutta myyttien muodossa. Toinen sukupuoli on hyvin mielenkiintoinen feminismin perusteos! AL

Noitavaimo ja neitsytäiti. Naisen arki keskiajalta uudelle ajalle. Sari Katajala-Peltomaa ja Raisa Maria Toivo. Atena.

Simone de Beauvoirin kirjan *Toinen sukupuoli* ohella on mukavaa lukea *Noitavaimo ja neitsytäiti. Naisen arki keskiajalta uudelle ajalle*. Siinä missä de Beauvoirin *Toinen sukupuoli* on herättävä ja poleeminen, **Sari Katajala-Peltomaa** ja **Raisa**

Maria Toivon *Noitavaimo ja neitsytäiti* kuvaa naisen historiaa arkisesta ja monipuolisesta kulmasta. Ihmisen historia ei ole monoliitti, vaan erilaiset tavat vaihtelevat alueittain ja aikakausittain. Tosiasiana säilyy kuitenkin se, että naisella on ollut hyvin vähän, jos ollenkaan vaihtoehtoja. Hänen asemansa riippuu siitä, miksi mies hänet kulloinkin määrittelee.

Kirja ravistelee pyhimysten ja noitien hallitsemaa käsitystä keskiajan naisesta kuvaamalla miten naiset tapasivat ystäviään, hoitivat lapsiaan, riitelivät ja tekivät töitä siinä missä miehetkin. Totuus on myyttejäkin ihmeellisempää. Noitavainot eivät olleet naisvainoja eikä uskonto naisvihamielistä. Mutta vanhat käsitykset vaikuttavat edelleen nykynaisen elämään. Myytti naisen vähempiarvoisuudesta mieheen nähden eli sitkeästi historiassa ja elää edelleen. AL

Muumit ja olemisen arvoitus. Jukka Laajarinne. Atena.

Filosofiaan voi nykyään tutustua hyvin miellyttävillä tavoilla. Jos rakastaa Muumeja, on filosofisesti jo ihan hyvällä pohjalalla. ”Opintoja” voi syventää kirjailija ja opettaja **Jukka Laajarinteen** kirjan *Muumit ja olemisen arvoitus* avulla. Laajarinnteelle itselleen

Muumi-kirjat herättivät jo lapsena kysymyksiä ja ajatuksia, jotka johtivat hänet filosofian tielle. **Tove Jansson** itse kielsi tietoisesti viljelleensä mitään filosofiaa. Taiteen ja viihteen tulkinnathan yleensä ovat vastaanottajan silmässä. Kun jokin tarinassa koskettaa sielua, siitä leviää renkaita laajalle alueelle kuin pisarasta, joka tipahtaa tyyneen veden pintaan. Muumeissa heijastuu elämän arvaamattomuus ja seikkailu. Muumilaakson väki miettii, kenen viitoittamaa polkua tulee seurata, miten voi löytää elämänsä joltain parempaa ja millainen ötökkä haluaa olla. Entä olemmeko totunnaisten roolien vankeja kuten Vilijonkka vai voiko niistä irtautua, kuten Muumimamma toisinaan yrittää. Muumilaakso on jännittävä sekoitus kodittomuutta kodikkaassa miljöössä: se vilisee pakolaisia ja vieraita, jotka etsivät suojaa pakokauhusta, ahdistuksesta ja valintojen ristiriitaisuudesta. Ne myös painiskelevat yhteisyys – erillisyyks-akselilla. Selkeen esimerkki on Nuuskamuikkusen yritys viettää yhteisön vastuista vapaata elämää. Tai entä miten elää kuvitel-

maa siitä, että on yksilöllinen, kun oikeasti muistuttaa kaikkia muita. ”Vapauden mahdollisuus ilmenee ahdistuksessa”, kuten **Søren Kierkegaard** toteaa. AL

Yksilö, yhteisö ja yhteiskunta. Kalliolan setlementti 1919–2009. Jarmo Peltola. Kalliolan setlementin julkaisu 3.

Jarmo Peltolan kirja *Yksilö, yhteisö ja yhteiskunta* kertoo Kalliolan setlementin toiminnasta aikana, jolloin suomalainen

yhteiskunta muuttui köyhäinhuoltovaltiosta hyvinvointivaltioksi. Poliittiset ennakkoluvot ja asenteet varjostavat toimintaa kolmea ensimmäistä vuosikymmentä. Sitten 1960-luvun alusta 1980-luvun lopulle Kalliola heijasti yhteiskunnassa tapahtunutta yleisen sosiaalisen omantunnon ja vastuun kasvamista ja ns. hyvinvointivaltioprojektin etenemistä. Kirjan pääpaino on kuitenkin vuosissa 1991–2009, jolloin kolmannen sektorin toimijana Kalliolan setlementille tarjottiin isoa roolia hyvinvointivaltion jälkeisessä sosiaalipoliittisessa järjestelmässä. Kirja on suurikokoinen teos (253 sivua) ja varustettu runsaalla valokuvakuvituksella. Hakemistoa kirjasta ei valitettavasti löydy. Kirja on kiinnostava tutkimus järjestötoiminnan voimasta Suomen historiassa. Ei muuten kannata unohtaa meidän omaa historiaamme: *Suuri sisarpiiri* -kirjaa on vielä vähän saatavilla. AL

Rakastuin narsistiin. Simon Crompton. Käännös Anne Ali-Raatikainen. Minerva.

Narsismi puhuttaa. Hieman toisenlaista näkökulmaa keskusteluun tuo brittiläinen toimittaja **Simon Crompton** kirjassaan *Rakastuin narsistiin*. Hän ulottaa narsismin laajemmalle kuin pahimpiin tapauksiin. ”Jokainen meistä kärsii jostakin persoonallisuus-

häiriöstä huonona päivänä”, kirjoittaja siteeraa psykoanalyitikko **Michael Knightia**.

Pieni lapsi on sataprozenttinen narsisti, itsekkyydessään täydellisesti langenneen ihmisen kuva (Cromptonin teologinen huomio). Kasvatuksen tehtävä on ohjata lapsi ottamaan muut huomioon, oppimaan empatiaa ja rakastamaan. Aikuisena narsistiksi jäänyt on lapsen tasolle jumittuneen puolustusemekanisminsa vanki. Aikuisten välinpitämättömyys ja eläytymättömyys lapsen tarpeille jättää lapsen selviämään yksin. Terve itsetunto on kykyä elää pimeän puolensa kanssa ja arvostaa itseä omana persoonanaan. Kun itsetunto ei toimi, ihminen ottaa suojakseen joko ylpeyden tai vajoaa itsehalveksuntaan (tai heiluu molempien vallassa mielialan mukaan). Äärimmilleen vietynä narsismi on kärsimystä sekä läheisille että narsistille itselleen. Toisin kuin monet muut, Crompton vakuuttaa kuitenkin, että narsismistakin voi parantua! AL

Mitä tiedämme väkivallasta?

Kun puhutaan väkivallasta kodin piirissä, niin silloin voidaan puhua kolmenlaisesta väkivallasta: perheväkivallasta, parisuhdeväkivallasta ja lähisuhdeväkivallasta. Nämä väkivaltakategoriat saavat erilaisia muotoja. Väkivalta voi olla fyysistä, henkistä, hengellistä, taloudellista ja seksuaalista väkivaltaa sekä laiminlyöntiä. Harvemmin esiintyy vain yhtä näistä väkivallan muodoista vaan ne esiintyvät yhdessä.

Perheväkivallalla tarkoitetaan perheensisäistä väkivaltaa, jota ovat vanhempien välinen väkivalta, sisarusten välinen väkivalta, vanhempien lapsiinsa kohdistama väkivalta ja heidän laiminlyönti sekä lapsien väkivalta vanhempiaan kohtaan. Parisuhdeväkivalta on kumppanin tekemää väkivaltaa, jolloin se tapahtuu avio- ja avoparien välillä tai seurustelusuhteessa. Parisuhdeväkivaltaa on myös entisen puolison tekemä väkivalta. Parisuhdeväkivaltaa tapahtuu niin hetero-, lesbo- ja homosuhteissa.

Lähisuhdeväkivallalla tarkoitetaan puolestaan väkivaltaa, jonka tekijä on uhrin lähipiiristä. Tekijänä voi olla kotoa poismuuttanut lapsi, sukulainen, ystävä, opettaja, hoitaja, naapuri, työtoveri tai muu uhrin lähipiiriin kuuluva. Lähisuhdeväkivaltaa kokevat myös esimerkiksi vammaiset ja ikääntyneet omissa hoitosuhteissaan.

Väkivallan muodot

Väkivalta saa erilaisia muotoja. Usein miten se mielletään fyysisenä kuten lyömisenä, potkimisena, retuuttamisena, kuristamisena tai jonkinlaisen aseiden käyttämisenä. Väkivalta on myös henkistä, jolloin se ilmenee esimerkiksi alistamisena, haukkumisena tai muulla tavoin toisen ihmisarvon alentamisella sanallisesti tai sanattomasti. Tekijä voi kieltää uhria pitämästä yhteyttä hänelle tärkeisiin ihmisiin tai kontrolloi mustasukkaiseen toisen elinpiiriä kuten vapaa-ajan viettoa.

Taloudellisella väkivallalla kontrolloidaan toisen taloudellista itsemääräämisoikeutta kuten antamalla aikuiselle puolisolle viikkorahaa kodin tarpeisiin tai otetaan hänen tulot omaan hallintaan tai ei neuvotella yhteisen omaisuuden käytöstä.

Seksuaalinen väkivalta on vaiettu väkivallan muoto pari- ja lähisuhteissa. Sillä tarkoitetaan muun muassa raiskauksia, pakottamista sukupuoliyhteyteen ja muita epämiellyttäviä tekoja, joissa on seksuaalinen lataus väkivallan tekijän näkökulmasta. Lasten kohdalla puhutaan incestistä. Raiskaus avioliitossa on ollut rikos vuodesta 1994 alkaen.

Laiminlyönti on yksi väkivallan muodoista, jolla tarkoitetaan esimerkiksi lapsen tai apua tarvitsevan huolenpidon kieltämisestä. Väkivalta voi saada myös hengellisen ulottuvuuden, kun uskontoa käytetään väärin. Tätä voi olla esimerkiksi anteeksiantamuksen vaatiminen sivuttaen uhrin kokemus tai käännähtäminen. Kaikki väkivalta kaventaa uhrin elinpiiriä, jolloin sana väkivalta saa merkityksen väkisin otettu tai käytetty valta.

Suomen rikoslaissa myös perheen sisäinen fyysinen ja seksuaalinen väkivalta on rikos. Vakava fyysinen väkivalta on virallisen syytteen alaista ja poliisi tutkii jokaisen tapauksen ja vie asian eteenpäin syyteharkintaan. Joissakin tapauksissa lähestymiskielto voi taata uhrin turvallisuuden. Lähestymiskiellon voi saada myös perheensisäisenä, jolloin väkivallan tekijä muuttaa pois yhteisestä asunnosta. Tekijöiden vastuuttaminen on suositeltavaa siihenkin nähden, että se tukee uhrin voimaannuttamista ja voi pysäyttää väkivallan kierteen. Väkivallalla on tapana raaistua, jos siihen ei puututa ajoissa.

Väkivallasta puhutaan tekoina – vaan ei uhrin sanoilla

Väkivalta sanoitetaan väkivallan uhrin ja tekijän kertomuksissa eri tavalla. Väkivallan tekijä näkee usein vain ongelmat ennen väkivallan tekoa. Hän ei näe sitä, miten hänen silmissään niin kutsuttu hyvä ja onnellinen aika onkin väkivallan kokijalle toipumisen aikaa. Väkivallan tekijälle väkivalta näyttäytyy yksittäisenä tekona, joka saadaan anteeksi tai unohdetaan, ja jonka jälkeen voi jatkaa normaalia elämää. Hän voi ihmetellä, miksi puoliso onkin edelleen emotionaalisesti hankala, tunnekylmä tai ei halua olla hänen kanssaan läheisessä fyysisessä kontaktissa eli torjuu väkivallan tekijän fyysisen läheisyyden. Tältä pohjalta tilanteet alkavat uudelleen kärjistyä kohti seuraavaa väkivallan tekoa, joka voi olla edellisestä raaempi. Hän ei enää vain tarttunut kiinni ja retuuttanut hiuksista, hän löikin vasten kasvoja. Kenties seuraavalla kerralla hän käyttää hengenvaarallista väkivaltaa esimerkiksi kuristamalla.

Väkivallan uhrille kokemus väkivallasta tai siitä toipumisesta ei ole samanlainen. Hänelle jo ensimmäinen fyysinen väkivallan teko on pysäyttävä ja tainnuttava. Hän voi elää siitä lähtien jatkuvassa hälytystilassa, kun väkivallasta johtuvat traumat ovat jääneet hoitamatta ja hän alkaa muuttaa itseään ja omaa käytöstään uuden väkivallan teon välttämiseksi. Väkivaltaa kokenut on lisäksi voinut olla jo pidemmän aikaa henkisen väkivallan turruttama: puoliso on voinut käyttäytyä kontrolloivasti ja mustasukkaisesti vedoten olevansa ainoastaan rakastava ja huolehtivainen. Hän on voinut myös uhkailla puolisoa eri tavoin.

Uhri kantaa mukanaan häpeää ja ulkopuolisuutta. Miten auttaa ihmistä, joka on elänyt tällaisessa ahdistavassa ilmapiirissä? Ja hakiessaan apua uhri voi pahimmillaan kohdata sen, että avunantaja lähtee pohtimaan syytä väkivaltaan ja ohjaamaan ainoas-

taan tekijää hakemaan apua esimerkiksi mielenterveyspalveluista tai A-klinikalta. Meillä joissakin tilastoissa väkivalta ja liiallinen alkoholinkäyttö on liitetty vahvasti toisiinsa.

Tai miten auttaja kohtaa väkivallan koki-
jan silloin, jos tämä on puolustanut itseään fyysisellä väkivallanteolla, joka voi joskus olla myös hyvin kohtalokas. Mieleeni tulee PMMP:n Joku raja -laulun sanat: ” Jos lyöt vielä kerran, niin minä tapan sut. Isken jollain millä oot mua hakannut”. Kymmenet nyrkin iskut ovat vaimentuneet lopullisesti yhden teräseen iskuun.

Väkivallan kierre

Väkivallan kierteellä tarkoitetaan usein vääristynyttä tilaa, jossa perheessä ja parisuhteessa eletään. Sen ensimmäinen vaihe on jännityksen kasvaminen, jossa väkivallan tekoon johtavat asiat tiivistyvät. Toisessa vaiheessa tapahtuu väkivallan teko, joka on täysin epänormaali tila ja lamaannuttaa perheen. Tätä seuraa anteeksipyyttämisen ja -antamisen vaihe. Tämä kierre ei useimmiten katkea, jos alkuperäiseen syyhyyn ei löydy ratkaisua. Väkivallan uhan kuvaaminen edellä mainitulla tavalla voi kuitenkin sulkea ulkopuolelleen uhrin kokemuksen siitä, mitä väkivalta on, mistä se johtuu ja minkälaisessa pelon ilmapiirissä hän elää.

Jatkuva pelossa eläminen, oman käytöksen muuttaminen ja toisen mielialojen seuraaminen ovat jatkuvaa todellisuutta väkivaltaa kokevalle, oli väkivallan teko kuinka tuoreessa muistissa tahansa. Jos lähdetään purkamaan väkivaltaa etsimällä ainoastaan syitä uhrin ja tekijän suhteissa, voi uhrin kokonaisvaltainen auttaminen jäädä toissijaiseksi, vaikka fyysinen väkivalta saataisiinkin ainakin joksikin aikaa loppumaan. Myöskään uhrin syyttäminen tämän käytöksestä esimerkiksi sillä, että hän ei tukenut puolisoaan tarpeeksi tai muuten lisännyt perheen paineita ei ole hedelmällistä. Jotkut uhria syyllistävät auttamiskäytännöt voivat vähentää uhrin luottamusta hakea apua jatkossa ja kierre voi pahentua entisestään.

Hedelmällisempi lähestymistapa lieneekin sellainen, jossa otetaan aidosti huomioon myös uhrin kokemus tämän oman elinpiiriin kapenemisesta. Jatkuva varpaillaan olo ja traumojen hoitamattomuus muuttavat väkivallan kokijaa syvästi. Väkivaltaongelmaa ei poisteta vain sillä, että väkivalta saadaan loppumaan ja väkivallan tekijä saa apua. Osa väkivaltaongelman ratkaisua on myös väkivallan kokijan auttaminen ja riittävän tilan antaminen toipumiselle, oman tilanteen tajuamiselle sekä oman minuuden ja ihmisarvon kokoamiselle. Onko meillä Suomessa vielä niin, että väkivaltaa hoidetaan tilastojen kautta? Väkivaltatilastot paranevat, kun väkivalta saadaan loppumaan. Uhrin tunteet eivät aina näy näissä tilastoissa.

Väkivalta puheeksi – kenen sanoista kenen tekoihin?

Väkivallan puheeksi ottaminen on vaikea laji. Auttajan tulisi kysyä siitä suoraan, mutta silti myötätuntoisesti. Puhuminen on puuttamista väkivaltaan ja sillä tekee usein palveluksen niille ihmisille, jotka kärsivät väkivallasta. Yhtä oikeaa tapaa ei ole. Oma kokemukseni on, että kysyn väkivallasta suoraan ainoastaan sen uhrilta. Silloin hän pystyy kertomaan omin sanoin kokemansa ja tuntonsa ilman väkivallan tekijän väkisin ottamaa tilaa ja valtaa uhrin elämästä.

Uskon kokijan sanoihin, vaikka kertomus kuulostaisi kuinka hurjalta ja otan kielteisen kannan väkivaltaan. Lisäksi en usein kysy vain fyysisestä väkivallasta, vaan kysyn

myös väkivallan kokijan henkisestä tilasta: pelkäätkö sinä? Koetko, että hän kontrolloi sinua? Oletko muuttanut käytöstäsi hänen mukaansa? Jos olen oikein rohkea, kysyn onko hän kokenut myös seksuaalista väkivaltaa. Väkivallan kokija voi lähteä pohtimaan omaa osallisuuttaan väkivaltaan eli purkamaan tunteja siitä, mitä hän on tehnyt ansaitakseen väkivallan. Olen kuunnellut myös tämän puolen kertomuksesta ja silti ottanut kielteisen kannan väkivaltaan.

Auttamisen vaikeus

Ongelmia ja ristiriitoja parisuhteessa ja perheissä on pystyttävä ratkaisemaan muilla keinoin kuin fyysisellä väkivallalla ja toisen henkisellä alistamisella. En tahdo uskoa, että kenelläkään toisella ihmisellä on mihinkään syyhyyn vedoten lupa alistaa ja vähätellä toista. Itkun ja kunnan halauksen jälkeen kiitän häntä jakamastaan kokemuksesta ja kerron, että hän on ollut rohkea kertoessaan minulle tästä. Väkivallan kokija ei olekaan heikko ja toisen ihmisen kontrolloitavissa. Kysyn väkivallan kokijalta, että haluaako hän hakea apua irtautuakseen väkivaltaisesta suhteesta ja kerron hänelle mihin tahoihin kannattaa olla yhteydessä.

Auttajan ideaalitalanne saattaa olla se, että uhri nousee saman tien pois epätoivoiselta tuntuvasta tilanteesta ja lähtee omatoimisesti hoitamaan asiaa eteenpäin. Silti voi käydä niin, että uhri jatkaa suhteessa eikä uskalla hakea apua. Hän voi toivoa, että tilanne muuttuu paremmaksi. Auttaja ei voi tehdä päätöksiä kenenkään puolesta, sillä uhrin voimaantuminen lähtee siitä, että hän itse kokee tarvitsensa apua ja haluaa muutosta sekä oman elämänsä takaisin hallintaansa. Väkivallan kokijasta voi kuulostaa ja tuntua pahalta se, että hänen elämänsä hallitsee joku toinen kuin hän itse. Voit silti tarjoutua avuksi silloin, kun hän tarvitsee turvallisen paikan fyysisen väkivallan ryöpsähtäessä pinnalle tai hän tarvitsee lastenhoitoapua tai jonkun tekemään hänen kanssaan rikosilmoitusta. Auttaja kulkee rinnalla, ei edellä.

Vastuunkantamista – myös väkivaltatilastoja lukiessa

Suomen väkivaltakeskustelu kulkee tällä hetkellä akselilla kuka on väkivaltainen ja onko Suomi väkivaltainen maa. Kiistaa käydään siitä kuinka paljon väkivaltaa tekee mies ja kuinka paljon nainen. Voiko tässä ympäristössä keskustella turvallisesti väkivallan uhrin kokemuksista? Väkivaltatilastoja luetta tai tehdään monella eri tapaa. Toisissa on otettu huomioon uhrin kokemus (uhritutkimukset) ja toisissa katsottu väkivaltaa rikoksen näkökulmasta (Oikeuspoliittinen

tutkimuslaitos), jolloin tilastoissa näkyvät ne väkivaltateot, jotka ovat tulleet poliisin tietoon. Miten näitä tilastoja käytetään?

Kun parisuhdeväkivallan kokijat ovat pääsääntöisesti naisia, niin tämä voidaan syrjäyttää painottamalla ja nostamalla keskusteluun se, että myös naiset ovat väkivaltaisia. Keskustelu kääntyy naisten käyttämään väkivaltaan ja uhrina oleva nainen käpertyy uskoen, että nainenkin on väkivaltainen. Voisiko olla hedelmällisempää puhua erikseen naisiin kohdistuvasta väkivallasta, miehiin kohdistuvasta väkivallasta ja lapsiin kohdistuvasta väkivallasta? Unohdetaan perheväkivallan käsite ja puhutaan niistä, joihin väkivalta kohdistuu. Annetaan ääni väkivallan uhrille ja vastuutetaan väkivallan tekijä. Ei selitetä väkivaltaa ja taivuta väkivallan tekijän ongelmiin, vaan käännytään uhrin puoleen ja kysytään, miltä hänestä tuntuu ja mitä apua hän todellisuudessa tarvitsee.

Vääristyneet tulkinnat

Tilastouskolliseen väkivallan tulkintaan tulee aina vääristymiä, jos ei ymmärretä miten ne on koottu. Tilastot eivät voi kertoa koko totuutta. Tilastoissa on kiinnostuttu lukumääristä, ei ilmiön laadun kuvaamisesta. Tilastot ovat helppo väline jonkin ilmiön kuvaamiseen nopeasti tai vaikkapa resurssien ohjaamiseksi jonkin tietyn ilmiön ympärille. Annan esimerkin: jos tilastot antavat sen viestin, että väkivaltaa esiintyy erityisesti moniongelmaisissa perheissä tai alkoholi on käynnistänyt useimmat väkivallan teot, niin keskitytään esimerkiksi siihen, että alkoholi on ongelma, ei väkivalta. Alkoholi on se paha, josta väkivalta johtuu eli rypy rakaudessa johtuu alkoholista, ei väkivallasta. Onko tämä myös uhrin kokemus? Kokeeko hän, että kun väkivallan tekijä lopettaa alkoholin käytön kokonaan on kaikki saman tien parisuhteessa kunnossa?

Edellä viittasin siihen, miten uhri ja tekijä näkevät väkivallan. Tekijä näkee ongelmat ennen fyysisen väkivallan tekoa. Uhri kokee elintilansa kavenneen ja luottamuksen hänelle merkitykselliseen ihmiseen, omaan kumppaniin, katkenneen kenties jo ennen ensimmäistä lyöntiä. Luottamusta on vaikea rakentaa takaisin lyhyessä ajassa, vaikka fyysinen väkivalta ja alkoholin käyttö olisivatkin päättyneet.

Heidi Kusmin-Bergenstad
heidi.kusmin-bergenstad@ywca.fi

Rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi? Mitä aineksia kristinuskolla on väkivallan vähentämiseksi? Kirjoittaja on Ruusukuja 76:n projektisihteeri ja etsii vastauksia teemaan kristinusko ja väkivalta.

Naiset ja miehet ovat melko tasaveroisesti edustettuina politiikan johtopaikoilla, mutta elinkeinoelämässä johtajanaisten määrä on edelleen vähäinen. Tämä ilmenee vuonna 2009 toteutetusta sukupuolta ja valtaa politiikassa ja elinkeinoelämässä tarkastelleesta laajasta pohjoismaisesta *Sukupuoli ja valta* -tutkimuksesta. NNKY:ssä on meneillään *Uskalla unelmoida* -teemalla pitkäkestoinen johtajuuskoulutus, jonka tarkoituksena on kehittää nuorten naisten johtajuutta, voimaantumista ja näkyvyyttä NNKY-liikkeessä. Nuorten naisten akatemiaan Joensuussa osallistui myös helsinkiläinen teologian opiskelija **Venla Häivä**. Tarvittaessa koulutuksen ajaksi järjestetään lastenhoito.

Nuorten naisten akatemia Joensuussa:

Johtajuus alkaa itsetuntemuksesta

Nuorten naisten akatemia käynnistyi Joensuun NNKY:ssä helmikuussa. Samaan aikaan kun ulkona paukkui mahtipontinen pakkasen ja lumi narskui kenkien alla, kymmenkunta naista tarttui johtajuuteen viikonlopun teemalla ”Mikä nainen! Ihminen – ruumis, sielu, henki”.

Mikä on sielu, mikä on henki? – Henki näkyy, ainakin pakkasella! Sielun voi salata. – Jumala puhalsi ihmiseen elämän henkyyksen. – Jokin voi olla kuin henki ja elämä. Näiden ja monien muiden hengen ja sielun mietteiden ohella koulutuksessa liikkeelle lähdettiin oman taustan ja sieltä kumpuavien johtajuuskokemusten pohtimisesta. Jokainen sijoitti itsensä Suomen kartalle ja kertoi rakkaimmista muistoistaan ja tavaroistaan. Lapsuudesta ja opiskelusta siirryttiin nykyhetkeen ja nykyisen kodin maisemaan. Viimeistään omakuvan piirros huonommalla kädellä laukaisi alkujännityksen, kun jokainen kertoi kuvansa kera mikä omassa ruumiissa on itselle tärkeää tai mistä itsessä pitää ja mikä taas aiheuttaa jonkinlaista harmia.

Erilaisia naiseuden malleja tarkasteltiin sukupuun avulla – minkälaista johtajuus on ollut omassa suvussa, oman suvun naisissa? Sukupuista löytyi niin uranaisia, kodin hengettäriä, selviytyjiä, vahvoja naisia kuin naisia, joiden piirteitä ei olisi halunnut siirtyvän menneiltä sukupolvilta tähän päivään. Henkilökohtaisia tunnelmia varten jokainen sai päiväkirjan, jonka kirjoittaminen oli yksi osa koulutusta. Päätteeksi osallistujat tekivät vielä omannäköisensä rukoushelmet ja saivat kotitehtäväksi miettiä sellaisia naisia, jotka ovat hengellisesti vaikuttaneet omaan

itseen. Vilkkaan keskustelun aikana selvisi sekin, mikä naiseudessa on upeaa – tietenkin nauraminen. ”Kaikki on hyvin niin kauan kuin naiset nauravat.”

Nuorten naisten akatemia on NNKY:n johtajuuskoulutusta, jonka tavoitteena on kehittää nuorten naisten johtajuutta, yhteisöllisyyttä, voimaantumista ja näkyvyyttä NNKY-liikkeessä. Koulutusmenetelminä käytetään ryhmä-, pari- ja yksintyöskentelyä, toiminnallisia menetelmiä, keskustelua ja asiantuntija-alustuksia. Koulutus pohjautuu **Maria Sundblomin** kirjoittamaan *Helmijuttu - Kirkon tyttökirjaan*, jossa minäkuvan rakentumisella on keskeinen osa. Ohjelma koulutuksessa pidetään tarpeeksi väljänä, jotta osallistujien näkökulmat ja toiveet voidaan huomioida. Ryhmässä keskustellut asiat ovat aina luottamuksellisia.

Koulutuksen ohjelmasta ja käytännön järjestelyistä Joensuussa vastaavat NNKY-liiton järjestösihteeri **Riitta Rantilä** ja Joensuun NNKY:n puheenjohtaja **Hanne Uljonen**. Akatemia koostuu kolmesta viikonlopusta sekä myöhemmin toteutettavasta yhteisestä Lapin vaelluksesta. Viime vuonna koulutus järjestettiin Vääksyssä nimellä *Helmiakatemia*. Nuorten naisten akatemia on jatkoa vuoden 2005 *Voimaa muutokseen* -koulutukselle.

Kiinnostuitko nuorten naisten akatemias-ta? Suunnitteilla on koulutusjaksot läntiseen ja pohjoiseen Suomeen sekä kaikille yhteinen vaellus Lapin tuntureilla. Lisätietoja koulutuksesta antaa Riitta Rantilä, riitta.rantila@ywca.fi, p. (09) 4342 2916.

Mari Hyttinen

Helsingin NNKY:n järjestämiin talviloman toimintapäiviin osallistui kahden päivän aikana yli 30 lasta. Eeva Kemppainen ohjasi huovutus-töitä. Näppärien lasten käsissä syntyi avainperiä ja muita hauskoja pikkuesineitä.

Helsingin NNKY:ssä talviloman toimintapäivät tulvivat luovuutta ja iloa

Huovutus, pelit ja liikunta saivat kilpailijakseen toimittajan kameran, kun Nuorisotalo Merirastissa vietettiin Talviloman toimintapäivää. Lapset nauttivat silminnähden Helsingin NNKY:n järjestämästä ohjelmasta, jossa oli mukana luovuutta, liikuntaa ja tekemisen iloa.

Maanantai-päivään sisältyi liikunta- ja teatteripaja liikunnanohjaaja **Minna Kullströmin** johdolla. Ryhmässä harjoitettiin teatteri-ilmaisuja, tanssia ja liikuntaleikkejä. Improvisoinnissa mikään aihe ei ollut kielletty: pääasia oli myönteisyys. Jos tarina päättyisi eipäs-juupas -kiistaan, se myös lukkiutuisi. Kullström ohjasi osallistujia myötäilemään esiintyjäkumppaniaan, jotta tarina etenisi. Tämä malli kelpaisi tosielämänkin ristiriitojen myönteiseen ratkaisuun.

Kahden päivän aikana toimintapäivissä oli mukana yli 30 7–13-vuotiasta tyttöä ja poikaa. Tiistaina keskityttiin käden-taitoihin: tuunaukseen, pitsikukkiin ja origamitoihin Helsingin NNKY:n ompelutuvan ohjaaja **Eeva Kemppaisen** ja vapaaehtoisten **Riitta Puukon** ja **Pirjo Vieraankiven** kanssa. Maanantaina Kemppainen ohjasi huovutustyötä. Näppärien lasten käsissä syntyi avainperiä, kasseja ja muita hauskoja pikkuesineitä ja vaatteita.

Talviloman toimintapäivien tavoitteena oli tarjota kivaa, maksutonta toimintaa kaupungissa lomaansa viettäville lapsille, joilla ei ole mahdollisuutta lähteä kalliille lomille vanhempien työn tai taloudellisen tilanteen vuoksi. Lapsista osa

oli Helsingin NNKY:n toimintakerholaisia, mutta moni oli mukana ensimmäistä kertaa.

Toimintapäivät järjestettiin nyt ensimmäisen kerran. Päivät järjestettiin yhteistyössä alueen koulun, nuorisotalon ja seurakunnan kanssa. Organisoinnista ja toteutuksesta vastasi Helsingin NNKY yhdistyksen sihteerien **Katri Mäen** ja **Jutta Ponkalan** johdolla.

Kokkikerhon vetäjä Riitta Puukko Helsingin NNKY:stä loihti Vuosaaren seurakunnan kustantamista aineksista herkullisen lounaan, jonka pelkkä tuoksu sai lapset odottamaan kärsimättöminä ruokailua.

Maanantain toimintapäivän suuri ohjelman ulkopuolinen hupi oli toimittajan kamera. **Mariam Zangariya**, **Kaisa Kauppila** ja **Silvia Puukko** kokeilivat järjestelmäkameran käyttöä. Varsinkin Mariam osoitti luontaista lahjakkuutta kuvakulmien valinnassa ja malliensa ohjaamisessa.

Helsingin NNKY on yksi Suomen 25:stä NNKY:n paikallisyhdistyksestä. Sen toiminta kattaa koko pääkaupunkiseudun. Helsingin NNKY:llä on runsaasti toimintaa kouluikäisille lapsille. Kerhoissa askarrellaan, kokataan, leikitään, pelataan ja seikkaillaan. Tytöt ja pojat pääsevät itse suunnittelemaan toimintaa. Tavoitteena on tukea tyttöjen kasvua sekä tarjota mielekästä vapaa-ajan toimintaa. Lisää tietoa löytyy osoitteesta www.hnnky.fi.

Anne Lagerstedt, Katri Mäki

Liberian NNKY toteuttaa unelmaansa

Liberian NNKY:n kolmas sisällissodan jälkeinen edustajakokous oli koolla 22.–24.1.2010 keskustuomiston tiloissa. NNKY on perustettu 1941 ja se toimii eri puolilla maata kahdeksalla paikkakunnalla kouluttaen, valistaen ja tukien paikallisia naisia ja tyttöjä parempaan arkeen.

Liberian NNKY tekee yhteistyötä 15 lukion kanssa, joten sillä on hyvät yhteydet nuorten maailmaan. Värikkäaseen kokoukseen osallistui äänivaltaisia edustajia kaikista paikallisyhdistyksistä sekä nuorten naisten Y-Teen -ryhmästä.

Kokous vahvisti kansallisen NNKY:n uudet säännöt, valitsi uuden hallituksen ja opiskeli hyvän hallinnon periaatteita. ”Oli ilo saada äänestää”, sanoivat monet. ”On hyvä saada jakaa kuulumisia muiden yhdistysten kanssa”, kerrottiin. Hallitukseen valituista puolet onkin alle 30-vuotiaita. Olin paikalla kutsuttuna kouluttajana, jaoimme yhdessä parin tunnin ajan ajatuksia ”kristillisyydestä eli K-kirjaimesta” NNKY-liikkeessä. Muita vierailevia puhujia olivat paikallisen Väestöliiton johtaja, joka johti työskentelyä vapaaehtoisuuden merkityksestä sekä Liberian kirkkojen neuvoston edustaja. Sikäläisellä NNKY:llä on vahva yhteys paikallisiin kirkkoihin ja kokouskieleen kuuluu luontevasti sana ”amen” nuijankopautuksen sijaan.

Yhteen kokoontuminen on haasteellista maassa, jossa ei vielä ole kovin turvallista liikkua. YK:n lähettämiä rauhanturvaajia on maassa yhä noin 15 000, joukossa myös yksi intialainen naisista koostuva pataljoona.

Tiedottaminen tapahtuu sähköpostilla silloin kun sähköä saadaan ja verkot toimivat. Paras tapa tavoittaa joku on kuitenkin kännykkä, niitä lähes jokaisella kokousedustajilla oli useampia.

NNKY tunnetaan ja sen työtä arvostetaan. Toimintaa rahoitetaan suurelta osin erilaisin projektiavustuksin. Paikallinen media seurasi kokousta suurella mielenkiinnolla, radioon tehtiin 2-3 haastattelua päivässä. Myös nuorisoministeriö seurasi kokousta eri edustajien välityksellä.

Viime vuonna NNKY-liitto välitti Liberian NNKY:lle Helsingfors KFUK:lta saamansa testamenttilahjoituksen. Nyt sain viedä perille lahjan loppusumman ja hieman lisää tukea uudisrakennushankkeelle. Liberian NNKY omistaa keskustuomiston talon ja maapohjan. Talossa toimii järjestön toimistojen lisäksi päiväkotia, alakoulu ja muita järjestöjä, joilta saadaan vähän vuokraa. Sinne avataan saneerauksen jälkeen uudelleen majoitustiloja, jotta opiskelijatyöille saataisiin turvallisempia tiloja asua. Yliopistojen ja sisäoppilaitosten asuntoloissa olot ovat muuttuneet viime aikoina vaarallisemmiksi: tyttöjä raiskataan ja poikia pakotetaan kadulle kerjäämään. Tuen antaminen koettiin myös rohkaisuna kohti NNKY:n unelmaa omillaan toimeentulevasta järjestöstä. He rakentavat haaveista totta, jotta Maailmanneuvoston 2011 tunnus tulisi todeksi: naiset luovat turvallista maailmaa.

Pirjo-Liisa Penttinen

Pirjo-Liisa Penttinen

Pirjo-Liisa Penttinen

Pirjo-Liisa Penttinen

Lahjasi Liberian NNKY:lle

Jos haluat olla mukana rakentamassa majoitustiloja tai huolehtia siitä, että tytöt voivat käydä koulua, voit lähettää lahjasi Liberian NNKY:lle NNKY-liiton keräystilin 800017-55602 kautta; keräyslupa OKH109A.

Yhden kerrossängyn rakentaminen ja siihen sopivat vuodevaatteet maksavat yhteensä 45 euroa. Yhden lapsen koulunkäynti maksaa n. 150 euroa /vuosi. Tuon summan voi jakaa myös osiin:

- Koulumaksu, joista kerätään myös opettajien palkat 90 e
- Kirjat ja muut materiaalit, kuten kynät ja vihkot 30 e
- Koulubussi 15 e
- Koulupuku (kaksi vaatekertaa) 20 e

Tarvikkeet hankkii Liberian NNKY turvallisiksi tunnetuilta tavarantoimittajilta ja kuljetusyhtiöiltä.

Taija Hemminki

Erämaaluonnon rauha ja hiljaisuus ovat parasta mitä Tunturikeimiö tarjoaa. Ensilumen ladut Oloksella valmistuvat lokakuussa ja heti kun luonnon lunta on tarpeeksi, pidetään kunnossa latureittia Muoniosta Jerisjärvelle. Lumen aikaan (marras-toukokuu) lähistössä on maan kauneinta latuverkostoa 200 kilometriä. Lumikengät ovat myös hyvät välineet, jos vapaa luonto kiinnostaa valmiita latuja enemmän.

Kirje Tunturikeimiöltä, maaliskuu 2010

Tuli sitten lopulta vastaan sekin vuosi, kun Helsingissä on jotain enemmän kuin meillä täällä Lapissa – siis lunta. Talvi on ollut meillä hyvin tavanomainen, ehkä vähän kylmempi kuin viime vuosina, mutta lunta on normaali määrä. Jaa, onhan lumi toki ollut pitempi kuin aikoihin: se lumi joka NNKY:n järjestöpäivien kunniaksi lokakuussa satoi, on edelleen maassa. Sen päällä on reilu puolimetriä uutta lunta.

Hiihtokelit ovat mitä parhaat. Säätieteilijät ovat povanneet meille vielä pitkää kevättäkin, joten talvelle tulee mitää ehkä se kahdeksan kuukautta. Jos olet innostunut hiihtämään siellä kotipuolessa, niin ehdit vielä huhtikuun lopulla tulla nauttimaan meidän kevätkeleistä.

Kesä tuo tullessaan monta kivaa touhua. Kesäkuun alussa Tunturikeimiöllä talkoillaan matot puhtaksi ja pihat siisteiksi. Elokuun alkupuolella otetaan tuntumaa tunturiin päiväpatikointien merkeissä. Leiriviikko "Keimiö, Keimiö kutsuu" hemmottelee upealla ohjelmalla sekä keimionkonkareita että uusia partoja: patikoidaan tuntureilla ja laaksoissa kunkin kunnan mukaan, ja parin päivän retkellä vierailemme Inarissa Pielpajärven erämaakirkolla, Riutulan entisen lastenkodin maisemissa sekä Lemmenjoella huovutusateljeessa. Syys-lokakuun vaihteessa pistämme vielä rinkat selkään ja etsimme elämyksiä väliltä Pallas-Hetta.

Järjestösihteerimme Riitta Rantilä NNKY-liitosta ilahdutti minua tässä eräänä päivänä runolla, johon tämän kirjeeni nyt sitten lopettelen.

Terveisin
Taija Hemminki

"Etelän uupuneet
hypätkää junaan,
tulkaa meille
leppoisaan tupaan.
Matti kokkaa lähiruokaa
kaverit syömään tullessa tuokaa.
Taijan rentoutus ruumista piristää
eikä tarvitse mieltäkään kiristää.
Otetaan rennosti elämä tämä
Tunturikeimiön siivittämänä."

P.S. Historian ensimmäinen **Tunturikeimiön jäsenviikko NNKY:läisille: Kesään heräävä luonto 7.–11.6.** omakustannushintaan 170 e/hlö omin liinavaattein. Tervetuloa!

Ohjelmasta tarkemmin kotisivuilla www.tunturikeimio.fi kohdassa NNKY-liiton jäsenetu.

Pirjo-Liisa Penttinen

Hämeenlinnan NNKY:n sihteeri **Ulla Appelroth** (vas.) ja puheenjohtaja **Ulla Pullola** juhlivat 110-vuotista yhdistystä.

Hämeenlinnan NNKY 110 vuotta

Hämeenlinnan NNKY:n 110-vuotisjuhlakahveilla 5.2.2010 oli iloinen ja tiivis tunnelma. Juhliva yhdistys oli laittanut toimitilansa pöydän koreaksi ja kutsunut ystäviä ja jäseniä mukaan juhlimaan. Vanhat toimijat kohtasivat uusia ja uudet saivat kuulla yhdistyksen rikkaasta menneisyydestä, mm. tyttökerhotyön aloittamisesta ja tunturikerho Tievan vaiheista.

Hyvästä yhteistyöstä kiittäen juhlista yhdistys myönsi stipendin Alvari-perhetoiminnan tyttötyölle ja teki lahjoituksen Hämeenlinnan Sisälähetykselle.

Puheenjohtaja Ulla Pullola korosti lahjoja luovuttaessaan, että Hämeenlinnan NNKY:llä on edelleen merkittävä tehtävä "välittämisen saralla". Yhdistyksen tehtäväksi on eri merkityksissä tullut "pitää huolta, olla läsnä ja avata ovia". *Pirjo-Liisa Penttinen*

Lähetä paikallisyhdistyksesi tapahtum tiedot osoitteella mari.hyttinen@ywca.fi tai postitse Näkyvä Nainen, NNKY-liitto ry, Pohjojen Rautatiekatu 23 B, 00100 Helsinki.

Helsingfors KFUK

Arkadiagatan 33 A 13, 00100 Helsingfors. **www.kfuk.fi**
Information om verksamheten ger ordförande Christina Elving, tel 040 545 0409, christina.elving@hdo.fi

FEMKLUBBEN

Middag med inbjuden gäst.
17 mars, 21 april, och antagligen den 19 maj.
Kontakt: Marianne Palmgren, tel. 040 544 8618
KULTURKLUBB Ny verksamhet!
Den nya kulturklubben inleder sin verksamhet med ett teaterbesök den 27.3.2010 kl.13 då vi ser pjäsen Fundamentalisten på Klockriketeatern. Efter föreställningen blir det diskussion med biskop Björn Vikström. Biljetterna kostar 10 euro styck för medlemmar. Kontakt: Christina Elving-Andersén, tel. 040 545 0409
HÖGMÄSSA MED KYRKKAFFE
Söndag den 11 april går vi i gudstjänst i Johannes kyrkan kl.12. Därefter finns det transport till föreningshemmet där ett påskaktigt kyrkkafe väntar oss. Det går naturligtvis också att gå i gudstjänst i sin egen församling och komma direkt till kaffet på Arkadiagatan som beräknas börja kl. 13.30. Meddela gärna om du är på väg till Nina Österholm, 050 324 9601

Helsingin NNKY

Mechelininkatu 15 A 8, 00100 Helsinki
puh. (09) 445 228, hnnky@hnnky.fi, **www.hnnky.fi**
Lisätiedot ja ilmoittautumiset:
Helmi-toiminta, toiminnallinen sihteeri Katri Mäki, p. 0400 582 437, katri.maki@hnnky.fi
Muu toiminta, järjestösihteeri Jutta Ponkala, p. (09) 445 228, jutta.ponkala@hnnky.fi

TAPAHTUMAT

Kevätkokous 24.3. klo 17, HNNKY:n toimitali, Mechelininkatu 15 A 8, Helsinki. Tervetuloa!
Hiljaisen viikon iltahartaus 31.3. klo 19, Kustaankadun seurakuntakoti, Kustaankatu 3, Hki. Yhteistyössä Alppilan srk ja Helsingin seurakuntien vironkielinen työ.
Maailman NNKY-päivä: NNKY-liiton brussi Hotelli Helkassa 24.4. klo 10.30 alkaen, Pohj. Rautatiekatu 23. Ilm. Leila Varjolalle NNKY-liittoon 16.4. mennessä.
Kevätkauden päättäjaiset: Virkistymis- ja kehittämisetki Vääksyyn 15.–16.5.

HELMI- JA KERHOTOIMINTA

Kerhojen yhteinen kevätretki Vuorilahden kurssikeskukseen 11.5. Lisätietoja kerhonohtajailta. Vapaaehtoisia avustajia otetaan mukaan!
Vuosaaren kesäkerhot 8-13-vuotiaille:
HGC 1. 7.-11.6. klo 9–15, Hard Gospel Café, Kahvi-kuja 3, Helsinki. **HGC 2.** 14.–18.6. 9–15, Hard Gospel Café, Kahvikuja 3, Helsinki. Hinta: 50 € / viikko, 90 € / 2 viikkoa. Hintaan sisältyy lounas, välipala, materiaalit, tapaturmavakuutus ja retkikustannukset. Ilm. alkaa 15.3. ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
Pakilan Helmi - tyttöjen päivät 11–15-vuotiaille: Pakilan NMKY-talo, Palosuontie 4. La 20.3. klo 10–16 Helmi-päivä. Ma 19.4. klo 17–19 Tyttöjen yön suunnitteluilta. 7.-8.5.klo 18–12 Tyttöjen yö-tapahtuma. Yhteistyössä Pakilan NMKY ja Pakilan srk.
Laajarannan tyttöjen Helmi-päivät 11–14 -vuotiaille Laajaranta, Humaliniementie 15, Laajasalo. La 13.3. klo 10–16.

9.-11.4. Helmi-tyttöleiri 7-14-vuotiaille. Ilmoittautumiset seurakuntaan. La 29.5. klo 10–16. Yhteistyössä Roihuvuoren srk.
Hinta: 5 € / pv, sis. ruoan, materiaalit ja tapaturmavakuutuksen. Ilmoittautum edelliseen maanantaihin mennessä lomakkeella: www.hnnky.fi/ilmioittautumiset, tai hnnky@hnnky.fi, Katri Mäki, p. 0400 582 437. Voit ilmoittautua yhteen tai kaikkiin päiviin!
Paavalin Helmi 18–30-vuotiaille, Paavalinkirkko, Sammatintie 5, Helsinki.
17.–18.4. klo 10–14., 24.–25.4. klo 10–14. Mukaan mahtuu 10 nuorta naista. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: annaelina.tahtinen@evl.fi.
Helmi-ohjaajakoulutus
26.–28.4.2010. Koulutus alkaa ma klo 18 ja päättyy ke klo 14. Vuorilahden kurssikeskus, Vuorilahdentie 1, Laajasalo. 100 €, sisältää täyshoidon. Helmijuttukirkon tyttökirja (Maria Sundblom, 2006) toimii pohjana koulutuksessa, ä 20 €. HNNKY ry maksaa ohjaajakoulutuksen, mikäli sitoudut ohjaamaan yhdistykselle yhden ryhmän. Ilmoittautum. 9.4. menn., Katri Mäki, p.0400 582 437, katri.maki@hnnky.fi. Vapaita paikkoja voi tiedustella ilmoittautumisajan jälkeen.
SÄÄNNÖLLINEN TOIMINTA
Musiikkileikkikoulu torstaisin 28.1.–20.5.
Mikael Agricolan kirkko, Tehtaankatu 23, Helsinki.

Klo 15.20–15.50 1-2-vuotiaat, aikuisen kanssa. *Täynnä*
Klo 16.00–16.30 Vauvat 2 kk-1 vuotta, aikuisen kanssa.
Klo16.40–17.10 3-4-vuotiaat.
Klo 17.20–17.50 5-6-vuotiaat.
Hinnat. Alle 25-v. ja yksinhuoltajaperheiden lapset 42 €/ kausi, muut 70 €/kausi. Ilmoittautum: hnnky@hnnky.fi tai Jutta Ponkala, p. (09) 445 228. Yhteistyössä Helsingin NNKY ry ja Agricolan kirkko
Ompelutupa torstaisin 7.1.–29.4. klo 17–20, HNNKY:n toimitali, Mechelininkatu 15, Helsinki.
Työpajassa voi ommella uusia vaatteita, tuunata tai korjata vanhoja tai tulla vaikka vain hakemaan ideoita. Ohj. käsityönopettajaoiskelija Eeva Kemppainen. Il lat ovat maksuttomia. 29.4. Teemailta: Pirtaa ja punontaa.
Gospel-lattarit ma klo18. Alkeis-Intro ja klo 19 vauhdikas Tempo. Tokolan seurakuntatalon jumppasali, Korreankatu 2. Kevät 50 e tai 5 e/krt. Lisätietoja: Annaelina Tähtinen, p. (09) 2340 5452, Paavalin srk.
Ikonimaalauskurssi pyritään järjestämään syksyllä 2010. Ilmoittautumiset toimistoon.

Hämeenlinnan NNKY

Saaristenkatu 19 B, 13100 Hämeenlinna
Lisätietoja: pj. Ulla Pullola, p. (03) 638 0654, 0500 875 624, ulla.pullola@pp.armas.fi
siht. Ulla Appelroth, ulla.appelroth@uta.fi

Imatran NNKY

Lappeentie 29 C 21, 55100 Imatra
Lisätietoja: pj. Auli Piiparinen, p. 050 411 8177, auli.piiparinen@gmail.com
Naisten keskustelupiiri, lähetyspiiri, raamattupiiri, käsityöpiiri aikuisille, 12-16-v. tyttöjen tapaaminen

Joensuun NNKY

Malmikatu 2 C, 80100 Joensuu
Toimisto 050 387 8950, sihteeri 050 538 3089
nnky.joensuu@kolumbus.fi
www.ywca.fi=paikallisyhdistykset

Raamattupiiri tiistait 6.4 ja 20.4. klo 13–15
Harrastekerho tiistait 13.4. 27.4. klo 12–15
Vertaisryhmä pienten lasten yksinhuoltajaäideille joka 2. ti klo 17–18.30. Lisätietoja Katja Isoaho, p. 0400 529 964, katja.isoaho@mll.fi
Perhekahvila yhteistyössä MLL:n kanssa pe klo 9-14.
Jonna-nukkekerho pe klo 16–19.
Ihana elämä-scrapbooking- eli leikekirjakerho perjantaisin klo 16.30–19.30
Nuorten Naisten Akatemia 16.–17.4.
Huhtikuun jäsenilta ti 20.4. klo 19.00 "Ihan pimeää ei olekaan" Neitsyt Marian aika-runoesitys, Lanttikirkko yhdessä Ksenia-piirin kanssa. Tarkemmat tiedot jäsenkirjeessä.

Jyväskylän NNKY

Puistotori 4, 40100 Jyväskylä
jklmky@elisanet.fi
www.ywca.fi (Paikallisyhdistykset)
Lisätietoja toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, päivystys ma ja to klo 9-12 NNKY:n toimistossa p. (014) 213 037, muina aikoina p. 040 740 4472.
Tilaisuudet osoitteessa Puistotori 4 ellei toisin mainita.

TILAISUUDET

Su 25.4. klo 15 **Iltapäivä Uuno Kailaan seurassa:** lapsiaiheiset runot, emeritalehtori Tuovi Tuomi.
Su 16.5. klo 15 **Kevätlaulajaiset**
Avoim kohtaamispaikka aamiaisineen ti klo 9-11:
30.3. Hiljaisen viikon sanoman äärellä
6.4. Kari Hotakaisen Ihmisen osa, Anita Särkkä
13.4. Vitamiinit ja terveellinen ruoka, Liisa Saarinen
20.4. Kehon ja mielen rentoutus
27.4. Huovutus, Tanja Nieminen
4.5. Maahanmuuttajan tarina, Gloria Lapitan-Ashtiani
11.5. Kevätlauluja, Eija Rantatalo
18.5. Enkelit matkakumppanina, Hilka Kaikkonen
KIRJAPIIRIT
Kirjapiiri I joka kuukauden 4. tiistai klo 18, ohj. Anita Särkkä
27.4. Matti Rönkä: Tuliaisia Moskovasta
25.5. Kristina Carlson: Herra Darwinin puutarhuri
Kirjapiiri II joka kuukauden 1. keskiviikko klo 18, ohjaaja Pirjo-Liisa Siilgren, p. 0504994376
7.4. Nancy Houston: Syntymämerkki
5.5. Ian McEwan: Sovitus
Kirjapiiri III yhteistyössä UNIFEMin kanssa joka kuukauden 4. torstai
22.4. Alaa Al-Aswani: Yacoubian-talon tarinat
MUUT PIIRIT
Exodus-raamattupiiri noin joka toinen ke klo 17. Ohjaaja Heidi Watia, seuraavan kerran ke 31.3. Aiheena Raamatun naiset, tervetuloa myös uudet osallistujat!
Svenska bibelkretsen joka kuukauden 1. ma klo 10, 12.4. ja 3.5., Pekka Paulasto 040 727 3658.
Latinanpiiri joka kuukauden 3. tiistai klo 18, 20.4. ja 18.5. Ohjaaja Pirkko Sintonen.
Nuorten aikuisten tuunaus- ja taidetyöpaja. Keskustellaan uskosta, elämästä ja universumista samalla kun tuunataan vanhasta uutta, taiteillaan, nykerretään ja askarrellaan. Joka toinen ti 6.4, 20.4., 4.5. ja 18.5. klo 17–20. Ohjaaja pastori Eeva-Kaisa Rossi.
LAPSET JA NUORET
Lasten musiikkileikkikoulu keskiviikkoisin, ohjaaja Hannele Wilkman.
UUTTA: VAUVARYHMÄ (3-6 kk) klo 15.45-16.15; 1,5-2-v. klo 17
Nuorten pianotunnit ma klo 16 ja ke klo 15, ohjaajat Hanna Marttala ja Hannele Wilkman

UUTTA: MONIMESSI - monikulttuurinen perhekahvila kokoontuu Puistotorilla joka perjantai klo 9.30-12. Yhteistyössä Jyväskylän NNKY, Monikulttuurikeskus Gloria ja Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajapalvelut

Keski-Karjalan NNKY

Lisätietoja: pj. Karoliina Uuksulainen
puh. 0440 938 783, karoliina.uuksu@suomi24.fi

Keski-Uudenmaan NNKY

Lisätietoja: pj. Liisa Hynynen, p. 050 353 1225, nnkykeskiuusimaa@gmail.com

Itu-kriisiraskauspuhelin

puh. 040 518 8783 ma-pe klo 16-21.
Itu-neuvontapiste Isonniitynkatu 3 D, 00610 Helsinki, Sofianlehto. Ti klo 12-18, pe klo 12-16, sovittaessa myös muina aikoina. (Hyvä sopia aika etukäteen)
Jokos-ryhmä parill. viikkojen ti klo 14 Keravan srk-keskuksen takkahuoneessa.

Kotka KFUK

Information: ordförande Carita Korhonen, tel. (05) 228 2110, carita.korhonen@kymp.net

Kotkan NNKY

Lisätietoja: pj. Irene Björkbacka, p. (05) 228 8507, irene.bjorkbacka@kotka.fi
Kirjapiirit, vierailut, retket

Kuopion NNKY

Myllykatu 5, 70110 Kuopio, p. (017) 2614500, toimisto@knnky.fi, **www.ywca.fi** (Paikallisyhdistykset)
Puhelinpäivystys ti ja to klo 9–11. **Lisätietoja:** pj. Saara Lehtimäki, saara.lehtimaki@knnky.fi tai siht. Paula Hämäläinen, pm.hamalainen@gmail.com

La-su 27–28.3. tiloissamme vierailee amerikkal. pastori Debbie Botteicher. Järj. Rukousmissio.
Su 11.4. klo 14 **vuosijuhla**, vieraana Marjo-Riitta Antikainen
Su 18.4 klo 18 **Elämä toivossa, raamattuilla.** Pekka Heiskanen SRO:sta, Saara Lehtimäki ym. Musiikkia, kahvi klo 17.30.
La 24.4. **Maailman NNKY-päivän aamiainen** klo 10, perunakukkoa ja riissivelliä. Kahvi.
La 15.5. **ITU:n** Outi Papunen Kuopiossa.
Helluntaina 23.5. klo 14 **keväthuhla** runon ja musiikin merkeissä.

Lahden NNKY

Toimisto: Vapaudenkatu 8, Lahti
p. (03) 734 9797
ywca@phnet.fi
Eila Saarinen puh. 050 5453038
Toimisto avoinna ke klo 9-15.

Torstaisin klo 12-14 tarjolla kahvia, käsityön voi tuoda mukanaan.
24.3. VUOSIKOKOUS klo 18, Vapaudenkatu 8

Lapin NNKY

pj. Meri Tirroniemi, Mäkitie 1 as 1, 99130 SIRKKA
p.040 571 8410, meri.tirroniemi@evl.fi
siht. Heidi Nummisto, heidi.nummisto@evl.fi

Kamatat äidit -toiminta on alkanut Lapin NNKY:ssä.

Mikkelin NNKY

Lisätietoja: Leena Parkkonen, Keijunpolku 2 B 9, 50970 MIKKELI, p.(015) 336 308, 050 526 8536
leena.parkkonen@luukku.com
www.ywca.fi (->Paikallisyhdistykset->Mikkellin NNKY)

OHJELMA

to 15.4. **jäsenilta:** chileläisen naisen elämää ja kulttuuria – sarja kansainvälisten naisten kertomana jatkuu to 20.5. **jäsenilta:** Santiago de Compostella – vaelluksella, toimittaja, teologian maisteri Mari Parkkinen
ITU-puhelinpäivystys yllätysraskaustilanteissa ja vertaistuki abortin läpikäyneille ma-pe 17–21
puh. 044 576 6670, www.ituprojekti.net
Käsityöpiiri srk-keskuksessa, piirit jatkuvat samaan aikaan joka kuuden 1. ma klo 13. Lankoja ja käsityön tekijöitä kaivataan!
Jäsenmatkat: Tulossa Länsirannikon retki, jossa käydään myös Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa.

Mäntyharjun NNKY

Lisätietoja: pj. Auli Jokinen, p. 040 513 9857.
Säännöllisesti kokoontuvat: jäsenkokoontumiset joka kk:n 1. pe klo 13 srk-talolla.

Oulun NNKY

Isokatu 15, 90100 Oulu, p. (08) 311 5595
nnky.oulu@co.inet.fi, **www.ywca.fi** (Paik.yhdistykset)
Pankkiyhteys: Sampo 800015-79265274
Lisätietoja: toiminnanohjaaja Maarit Peltoniemi, p. (08) 311 5595, 040 7514480, maarit.peltoniemi@co.inet.fi

Monikulttuurisessa naisten kerhossa to 25.3. klo 15 muovaillaan punasavea kuvanveistäjä Heidi Kestinen johdolla. Kaikki tervetulleita! Materiaalimaksu 2 e.
Missä sielu lepää? Pyhän kohtaamisen paikat.
Vieraana ekoteologi Pauliina Kainulainen tuomiokirkon kryptassa ma 5.4. klo 17. Klo 19 alkaen hiljaisuuden rukoushetki.
Käsityöpajassa ke 14.4. klo 17 talvirohtuneet huulet pehmeiksi omatekoisella huulirasvalla! Työpaja Maakarissa (Rautatienkatu 11 B). Materiaalimaksu 5 euroa.
Käsityökahvila pe 16.4. klo 13-14.30. Ota oma käsityösi mukaan! Kahvi/tee 0,50 euroa.
Uusi Kamalat äidit -ryhmä 20.4. klo 18 alkaen noin joka toinen vko yht. 10 krt. Vertaisryhmä on tarkoitettu murrosikäisten lasten äideille. Vetäjinä Irmeli Parviainen ja Maarit Peltoniemi. Ennakkoiim. puh. 040 751 4480 tai nnky.oulu@co.inet.fi. Ei osallistumismaksua, mutta sitoutumista ryhmään toivotaan.
NNKY-päivän aamiainen la 24.4. klo 10-12.
Munkkimyyjäiset vapunaattona pe 30.4. klo 10-14 Myytävänä munkkeja, rosetteja ja simaa. Tee varauk-sesi etukäteen, p. 040 7514480 tai nnky.oulu@co.inet.fi
Satukerho 4-6 -vuotiaille tytöille ja pojille lauantaicin klo 13-14. Kerhopäivät: 27.3., 10.4., 17.4., 24.4., 8.5. ja 15.5. Loruttelua, perinteisiä ja uudempia satuja, leikkiä ja laulua. Ohjaajina Oulun yliopiston varhaiskasvatuk-sen opiskelijat. Ilmoittautumiset nnky.oulu@co.inet.fi tai 040 751 4480/Maarit Peltoniemi. Ei kerhomaksua!
Seikkailujen saari -päiväleiri. Tervetuloa etsimään kesälomafiilistä Raatin nuorisotalolle ma-to 21.–24.6. Päiväleirille kutsutaan 8-11-vuotiaita tyttöjä ja poikia. Järj. Oulun NMKY, Oulun NNKY ja Oulun kaupungin nuorisosaainkeskus. Ilm. ja tied. Erja Paso-Hietala, puh. (08) 815 5554 arkinen klo 12-16. Sitovat ilmoittautumiset 28.5. menn. Leirin hinta on 40 €.
VIIKOITTAIN KOKOONTUVAT
Ma klo 13 käsityöpiirissä kudotaan äiti-Teresan peittoja. Ke klo 13 kädentaitojen piirissä tehdään käsitöitä, jutellaan, kahvitellaan. Sisältö vaihtelee toiveiden ja ajankohdan mukaan.
Ke klo 19 Hiljaisuuden rukoushetki tuomiokirkon kryptassa. Teetä tarjolla klo 18.30.
To klo 15-17 monikulttuurisessa naisten kerhossa askarrellaan, jumpataan, jutellaan, tehdään retkiä.
Tilaisuudet Oulun NNKY:illä, Isokatu 15, ellei toisin mainita.

Pirkkalan NNKY
Lisätietoja: pj. Tuula Talikainen p. (03) 368 0601 tai siht. Sirpa Hämäläinen p. 050 380 7967
Lähetyspiiri parillisten viikkojen maanantaina klo 13 Pirkkalan kirkon aikuistyyön huoneessa.

Savonlinnan NNKY
Lisätietoja: pj. Ulla Juuti, p. 044 322 9371, ulla.juuti@suursaimaa.com, siht. Anna-Liisa Kohonen, p. 044 325 0460, limppu.melkinen@gmail.com

Sysmän NNKY
Lisätietoja: pj. Virva Hokkanen, Havulantie 40, 19770 VALITTULA, p. (03) 717 7421, 040 735 3242
virva.hokkanen@phnet.fi

Tampereen NNKY
Hämeenpuisto 14 F, 33210 TAMPERE
p. (03) 254 4000, tnnky@tnnky.fi, www.tnnky.fi
HOSTEL SOFIA TAMPEREEN NNKY
Tuomiokirkonkatu 12 A, 33100 TAMPERE
p. (03) 254 4020, hostelsofia@hostelsofia.fi
www.hostelsofia.fi
KIVIRANNAN KOKOUS- JA JUHLAKESKUS
Kivirannantie 5, 33960 PIRKKALA, p. (03) 254 4090, kiviranta@kiviranta.eu, www.kiviranta.eu

TILAISUUDET
Helmi-tyttöjenillat to 8.4. ja 6.5. klo 18, Siskoliikka, Elina Kujala
Rock and Swing -paritanssi-ilta pe 16.4. klo 18.30, Seurakuntien talon Näsin sali, Näsilinnankatu 26
Romanikulttuurin ilta ke 21.4. klo 18, Puistosali, Pertti ja Ingrid Palm
Tule syttymään -rukousilta to 22.4. klo 18, Tuomio-kirkko. Tilaisuus edeltää Tampereen Kristus-päivää 1.5.
NNKY-päivän Aamiainen kiertää maailmaa la 24.4. klo 10, Puistosali. Kansainvälinen aamiaisbuffet ja ohjelma. Ilm. 21.4. mennessä marjatta.muilu@tnnky.fi, p. (03) 254 4041
Sääntömaa. kevätkokous ti 27.4. klo 18, Puistosali
Valtakunnallinen Kristus-päivä la 1.5. Tampereella.
Jeesus-marssi klo 12 Aleksanterin kirkolta Hakametsään, päätapahtuma klo 13.30 Hakametsän jäähallissa
Tyhjän sylin messu to 6.5. klo 18, Viinikan kirkko
Naisten saunailta pe 7.5. klo 18, Kiviranta
Äitienpäivälounas yksinhuoltajaäideille su 9.5. klo 12.30, Sofiansali, maksuton. Pöytävaraukset itu@tnnky.fi, p. 050 401 5567
Hyväntekeväisyyskonsertti Itu-projektin hyväksi su 23.5. klo 18, Aleksanterin kirkko. Esiintyjinä mm. Pekka Simojoki, Pirkko ja Terttu Välimäki sekä Päivi ja Milto Marko. Vapaa pääsy, kolehti Itu-projektille
Retki Tunturikeimiölle Muonioon 7.–12.6. on peruttu!
SÄÄNNÖLLINEN TOIMINTA
Rukoustunti ma ja to klo 8.30, ti ja ke klo 13, Itu-tsto
Women of substance -ryhmä monikulttuurisessa parisuhteessa eläville naisille ti klo 10–12, Siskoliikka, Nilima Tamang-Heino
Kansainvälinen naisten olohuone ke klo 10–12, Siskoliikka, Marjatta Muilu
Keskustelupiiri erityisesti eläkeikäisille, kysymyksiä ja

vastausten etsintää Raamatun äärellä, parill. viikkojen ke klo 15.30, Pieni Puistosali, Vuokko Heikinheimo
Raamatun naiset -raamattupiiri parillisten viikkojen ke klo 18.30, Pieni Puistosali, Anna Hukari
Raamattupiiri Johanneksen evankeliumin pohjalta parittomien viikkojen to klo 18, Hilja-huone, Annamari H.
Iltapäiväkerho 3.–6.-luokkalaisille tytöille pe klo 13–16, Siskolikka, Elina Kujala
Kansainvälinen nuorten ryhmä lauantaisin, Siskolikka, Kelen Paz ja Carolin Peña, tied. marjatta.muilu@tnnky.fi, p. (03) 254 4041
Gambia-työn ryskäryhmä, tied. Marjatta Muilu
Aamuvuomistelu ma klo 10, NMKY:n sali, Tuula K.
Lentopallo to klo 10, NMKY:n sali, Heli Mäenpää
Gospel-liikunta:
 Äiti-lapsi-lattarit ma klo 17, Uudenkylän srk-talo, Ali-Huikkaantie 13, Kati Kujanpää
 Gospel-lattarit ma klo 18 (75 min.), Kyttälänk. 1, 3. krs
 Gospel-irkku ma klo 19.30, Kyttälänkatu 1, 3. krs
 Gospel-lattarit ti klo 18 (75 min.), Vatialan srk-koti, Holvastintie 6, Kati Kujanpää
 Gospel-lattarit ti klo 18 Tempo ja klo 19 Intro, Pispalan kirkko, Pispalan valtatie 16, Asta L. ja Nina N.
 Gospel-lattarit pe klo 18 (75 min.), Sääksjärven srk-keskus, Pitkäähteentie 12, Päivi Joutila ja Heli Orre
 Gospel-lattari-leiri pe–su 20.–22.8., Sampolan työväenopisto, tied. ja ilm. Asta Lehtimäki, gospelliikunta@gmail.com, p. 040 577 1846
Lauluryhmä Pieni vaiva, esiintymisvaraukset ja tiedustelut Elina Orjasalo, p. 044 275 5054
Partiolippukunta Tampereen Lokit ry. Partiosihteeri Marjatta Muilu, p. (03) 254 4041, marjatta.muilu@tnnky.fi, lippukunnanjohtaja Leena Valta, p. 041 544 8116, leenava@gmail.com, www.tampereenlokifit.fi
PROJEKTIT JA PALVELUT
 ITU-PROJEKTI Tukipalvelua vaikeassa raskaustilanteessa ja jälkikriisissä oleville tytöille ja naisille
Neuvontapiste Itu, avoinna ti ja to klo 12–16, ke klo 15–18, Hämeenpuisto 14 F, 3. krs, p. (03) 254 4055, itu@tnnky.fi, www.ituprojekti.net
Puhelinpäivystys ma–pe klo 9–22, p. 050 401 5567
 Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Outi Papunen, p. 050 401 5567, outi.papunen@tnnky.fi
Tavataan Siskolikassa:
Äiti-vauva-ryhmä parittomien viikkojen ma klo 10–12
Masukahvila odottaville äideille ma klo 12–14
Avoin kahvila yksinhuoltajille tai muuten yksin lasten kanssa oleville to klo 10–13
Hyväntekeväisyyskonsertti Itu-projektin hyväksi su 23.5. klo 18, Aleksanterin kirkko.
Neuvontapiste Itu/Helsinki, Isonniitynkatu 3 D, Helsingin Sofianlehto (BUSSI 65A). Avoinna ti klo 12–18 ja pe klo 12–16, sovittaessa myös muina aikoina
 Puhelinpäivystys arkinen klo 16–21, p. 040 518 8783.
 Outi Papunen, p. 050 401 5567, outi.papunen@tnnky.fi
JOPA-YHTEISÖ Yhteisöllistä tuettua asumista itse-näistylville nuorille naisille (17–24 v.)
 JOPA, Satakunnankatu 31 B, 3. krs, p. (03) 254 4054, jopa@tnnky.fi, www.tnnky.fi/jopa
ÄIDIKEPALVELU Lastenhoitoapua tilapäiseen tarpeeseen. Äidikepäivystys ma–pe klo 8–11, p. (03) 254 4045, 040 586 5045
SUOMEN KIELEN JA KULTTUURIN RYHMÄT
 Ma–pe klo 9–15, Tuomiokirkonk. 12, Pirjo Toivonen, pirjo.toivonen@tnnky.fi, p. (03) 254 4021, 040 583 5037

Turun NNKY

Turun NNKY, Vähä-Hämeenkatu 12 a, 20500 Turku
 Irene Linnell p. 0400 821 905, tnnky@saunalahti.fi

Myyjäiset ja keittolounas la 27.3. klo 11–13
Polkupyörän huoltokurssi naisille 27.4. klo 18.30
Kirjallisuuspiiri kokoontuu ma 19.4. klo 14
SÄÄNNÖLLINEN TOIMINTA
 TimeLessBody ma klo 17.15–18 Luostarivuorenkoululla, Luostarinkatu 13/Tiina Holopainen p. 050 554 1661
 Keskustelu- ja raamattupiiri ma klo 14 paritt. viikoilla
 Turun Naislaulajien kuoro ma klo 18–20
 Englanninkeskustelu ryhmä ti klo 16.30–18/Timo Majuri

Vaasan NNKY

Kirkkopuistikko 30, 65100 Vaasa,
Lisätietoja: pj. Anna-Liisa Tuomi, p. (06) 317 2612 tai 050 5579624. **www.ywca.fi** (Paik.yhdistykset)

Valkeakosken seudun NNKY

Lisätietoja: pj. Jaana Holm, p. 050 386 3372
 jaana.holm@ehtookoto.fi; siht. Tiina Holm, tiina.holm@tamperelainen.org, p. 040 579 2138

Vääksyn NNKY

Lisätietoja: pj. Eija Huovinen, p. (03) 766 0178, eija.huovinen@asikkala.fi tai siht. Riitta Pehkonen p. 040 8487656
www.ywca.fi (Paik.yhdistykset)

17.–18.4. Naisjärj. keskusliiton jäsenjärjestöpäivät
 23.4. Jäsenilta
 24.4. Maailman NNKY-päivä
 14.–16.5. Alueellinen järjestötapaaminen Lehmonkärjessä, hanke

Åbo KFUK

Information om verksamheten ger ordförande Leila Storgård, tel. (02) 233 5258.

Haluatko mukaan kansainvälisiin NNKY-kokouksiin?

Euroopan NNKY:iden edustajakokous ERM, ja siihen liittyvä Maailmanliiton koulutustapahtuma RTI (Regional Training Institute) Tallinna 19.–24.10.2010. Hinta koko ajalta 300 e, sisältää majoituksen (2-hh, hotellin nimi vahvistetaan myöhemmin) ja ohjelman. Lisäksi matkakulut.

Maailmanneuvosto 9.–17.7.2011, Zürich, Sveitsi ”Naiset luovat turvallisen maailman”. NNKY-liiton nimeämän virallisen delegaation lisäksi kokoukseen voi lähteä tarkkailijaksi. Edellisten Maailmanneuvostojen tapaan virallisen kokouksen lisäksi on erillinen seminaari- ja näyttelyosio, jossa pohditaan sekä turvallisuudesta että turvattomuudesta nousevia kysymyksiä unohtamatta naiseen kohdistuvaa väkivaltaa. Arvioitu osallistumismaksu 800–900 USD, lisäksi matkakulut.

Lisätietoja antavat: pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen, p. (09) 43422912, pirjo-liisa.penttinen@ywca.fi ja puheenjohtaja Pia Ohman, p. 040 715 2343, pia.ohman@welho.com.

Ehdotukset 31.3. mennessä: NNKY-TUNNUSTUSPALKINTO 2010

NNKY-liitto etsii vuoden 2010 tunnustuspalkintoehdokkaista. 10 500 euron suuruinen palkinto luovutetaan Maailman NNKY-päivän tilaisuudessa 24.4.2010 Helsingissä. Palkinto osoitetaan vanhemmuuden tukemiseen. Esityksiä tunnustuspalkinnon saajiksi otetaan vastaan 31.3.2010 saakka. Palkintoa ei jaeta yksityishenkilöille eikä NNKY:n paikallisyhdistyksille. Palkinto voidaan jakaa myös usean ehdokkaan kesken. Kirjalliset, allekirjoitetut esitykset lähetetään postitse osoitteella NNKY-liitto ry, Työvaliokunta, Pohjoinen Rautatiekatu 23 B, 00100 Helsinki. Kuoreen merkintä ”Tunnustuspalkinto 2010”.

NNKY Facebookissa

NNKY-liiton ylläpitämä sivu löytyy myös Facebookista nimellä NNKY KFUK YWCA. Tervetuloa faniksi – ja tuo ystäväsikin!

Näkyvä Nainen® - NNKY:n jäsenlehti 2010

Nro	Teema	Aineistopäivä	Lehti ilmestyy
nro 3	VAPAA-AIKA	26.4.	21.5.
-	tapahtumapalsta	ajalle 21.5.–10.9.	
nro 4	NNKY	16.8.	10.9.
-	tapahtumapalsta	ajalle 10.9.–22.10.	
nro 5	KÄDENTAITO	27.9.	22.10.
-	tapahtumapalsta	ajalle 22.10.–3.12.	
nro 6	ADVENTTI	8.11.	3.12.
-	tapahtumapalsta	ajalle 4.12.–helmikuu.	

Lähetä lehteen tuleva aineisto osoitteella **mari.hyttinen@ywca.fi**.

näkyvä nainen®

NNKY KFUK YWCA

Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten liiton jäsenlehti (110. vuosikerta)

Medlemsblad för Förbundet KFUK (årg. 110)

Päätoimittaja/Chefredaktör Pirjo-Liisa Penttinen

Osoite/Adress Pohjoinen Rautatiek. 23 B, 00100 Helsinki/
 Norra Järnvägsgratan 23 B, 00100 Helsingfors

Sähköposti/E-post nnky@ywca.fi, mari.hyttinen@ywca.fi

Puhelin/Telefon (09) 4342 290

Telefax (09) 4342 2920

Internet www.ywca.fi

Toimitussihteeri/Redaktionssekreterare Mari Hyttinen

p. (09) 4342 2915, 050 588 6845, mari.hyttinen@ywca.fi

Taitto/Layout Mari Hyttinen

TAPAHTUMAKALENTERI 2010

KEVÄTIIKOT 27.3.–1.5. majoitus ja ateriat alk. 360 e/hlö/vko (la-la); monipuoliset ladut ja rinteet Pallas, Olos, Levi
TALKOOLEIRI 31.5.–4.6. Talo tarjoaa ruuan ja pedin sekä talkootyötä – pihatöitä, siivousta, puu- ja käsitöitä...

ISÄ JA LAPSET LOMALLE KEIMIÖTUNTURILLE

to-su 1.–4.7. ja ti-su 29.6.–4.7. Tunturi-Lappi on täynnä tekemistä ja kokemista sekä aikuisille että lapsille. Lomat toteutetaan NMKY:iden isä-lapsi-hankkeen kanssa.

TUNTUMAA TUNTURIIN 7.–12.8. Teemme kiireettömiä, opastettuja päiväretkiä lähituntureille ja laaksoihin, aloittelijoiden tahtiin. Hinta sisältää majoituksen, ateriat sekä opastetut retket ja rentoutustuokiot, alk. 355 e/hlö.

PALLAS-HETTA VAELLUS NAISILLE 27.9.–2.10. Kaksi yötä Tunturikeimiöllä, kolme yötä vaelluksella varaustuvissa, hintaan sisältyy täysihoito, kuljetukset Keimiö-Pallas ja Hetta-Keimiö, enint. 8 hlöä, 347 e/hlö, omin liinavaattein.

KARISTA KIIRE – ANNA HILJAISUUDEN HELLIÄ

22.–27.11. Heittäydy hetkeen ja anna sen kantaa sinua. Anna hiljaisen luonnon puhutella sisintäsi ja uskalla pysähtyä voimaantumaan. Ohjelmassa on luonnossa liikkumista, rentoutusharjoituksia ja luovaa käsillä tekemistä. Viikon ohjaajana toimii rentoutusterapeutti Taija Hemminki, hinta alk. 355 e/hlö, sis. majoituksen, ateriat ja ohjelman.

Majoitusta – ruokaa – ohjelmapalveluja ympäri vuoden

Tunturikeimio, Jerisjärventie 320, 99300 MUONIO
 myynti@tunturikeimio.fi, www.tunturikeimio.fi,
 puh. (016) 538 515, 0500 209 630 tai
 (09) 434 2290 / NNKY-liitto Pohj. Rautatiekatu 23 B, HKI

**Jäsenhin-
nat alkaen
70 € / yö**

Hotelli Helka
 Pohjoinen Rautatiekatu 23
 00100 Helsinki
 Puh. (09) 613 580
 Fax. (09) 441 087
 reservations@helka.fi
 www.helka.fi

Toimituskunta/Redaktionsråd Hilka Lahti (Oulun NNKY), Leena Parviainen (Joensuun NNKY), Monika Pensar-Granroth (Helsingfors KFUK), Anita Särkkä (Jyväskylän NNKY)

Tilaukset ja osoitteenmuutokset/

Prenumerationer och adressförändringar

Leila Variola p. (09) 4342 2911, leila.variola@ywca.fi

Tili/Giro 800017-55602

Painos/Upplaga 3 000

Painopaikka/Tryck Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere 2010

ISSN 1797-8149

Vuosikerta ulkopuolisille tilaajille kotimaahan ja Pohjoismaihin 25 e, muualle 30 e. Vuosikerta sisältää kuusi numeroa.

För utomstående prenumeranter en årgång i hemlandet och de nordiska länderna 25 e, andra delar av världen 30 e. Årgång innehåller sex nummer.

Aikakauslehtien Liiton jäsenleht/

Medlemsblad av Tidskrifternas Förbund

Kutsu: Maailman NNKY-päivän brunssi

Hotelli Helka, Helsinki 24.4.

Maailman NNKY-päivänä NNKY-liitto järjestää brunssin ja jakaa NNKY-tunnustuspalkinnon Helsingissä Hotelli Helkassa 24.4. Tilaisuus alkaa klo 10.30 ja päättyy noin klo 12.

Maailman NNKY-päivänä juhlimme NNKY:n näkyviä naisia ja 110 vuotta täyttävää NNKY:n jäsenlehteä. Tilaisuuden aikana voit tavata myös NNKY-liiton uuden hallituksen jäseniä ja puheenjohtaja **Pia Öhmanin**, joka juontaa ohjelman.

Ohjelman musiikista vastaa **Dollypops** – 3 ääntä ja tuuba: Marie Lundberg, Katarina Wiksten, Nora Grotenfelt ja Tom Cederqvist.

Jotta osaamme varata Hotelli Helkan mainiota brunssia sinullekin, ilmoittauduthan NNKY-liittoon Leila Variolalle 16.4. mennessä puhelimitse (09) 434 2290 tai sähköpostilla osoitteeseen leila.variola@ywca.fi.

Tervetuloa!

Vuorovaikutuksesta voimaa

NNKY:n työntekijäpäivä

26.5.2010 klo 10–17. Tervetuloa!

NNKY-liitto kutsuu kaikki NNKY-yhdistysten palkkaa saavat työntekijät yhteiseen työntekijäpäivään Hotelli Helkaan Helsinkiin keskiviikkona 26. toukokuuta. Päivän ohjelmassa tutkimme itseämme ja yhteisöjamme viestijöinä sekä voimaannumme vuorovaikutuksesta ja rentoutusterapiasta, jonka aiheena on ”Miksi vaikenen”.

Viestinnän kouluttaja **Heli Isohookana** (TTM, BPS) on opiskellut Tampereen yliopistossa ekonomin ja taloustieteiden maisterin tutkinnon ja hän on työskennellyt pitkään Ruotsissa ja Kanadassa. Markkinointiviestinnän, yritysten ja yhteisöjen kokonaisvaltaisen viestinnän sekä kulttuurien välisen viestinnän asiantuntijana hän on toiminut monissa aikuiskoulutuksen suunnittelu- ja päällikkötehtävissä. Heli Isohookana on henkilöstön kehittämisen koulutuksia ja valmennuksia toteuttavan Heliet Oy:n toimitusjohtaja.

Taija Hemminki on NNKY-liiton Tunturikeimion yhteys-sihteerä. Koulutukseltaan hän on nuorisotyönohjaaja, askaruttaja ja rentoutusterapeutti.

Ilmoittautuminen Leila Variolalle 12.5. mennessä, leila.variola@ywca.fi tai (09) 434 2290.

Liitto tarjoaa päivän ohjelman ja yhden yön majoituksen, paikallisyhdistys vastaa työntekijän matkakuluista.

Työntekijäpäivän paikkana on Hotelli Helkan kokoustila, Pohjoinen Rautatiekatu 23, 00100 Helsinki.

Ohjelma

10 Tervetulokahvit
10.30 Minä viestin – me viestimme,
viestinnän kouluttaja Heli Isohookana
13.00 Lounas Ravintola Helkan Keittiössä
14.00 ”Miksi vaikenen” - luovaa rentoutusterapiaa,
rentoutusterapeutti Taija Hemminki; varusteiksi
rento asu, mieli ja kieli
17.00 Näkemiin

NNKY:n kalenteri 2010

Tervetuloa NNKY:n tapahtumiin ja koulutuksiin! Lisätietoja toimintavuoden tapahtumista saat liiton toimistosta, kotisivuilta, NNKY-tiedotteesta sekä Näkyvä Nainen -jäsenlehdessä. Tapahtumätietoihin voi tulla muutoksia!

NNKY:n jäsenlehti täyttää 110 vuotta

11.–18.4.	Euroopan NNKY:iden nuorten naisten koulutus, Euroopan neuvoston Nuorisokeskus, Budapest
16.–17.4.	Nuorten naisten akatemia, 3. jakso, Joensuu
24.4.	Maailman NNKY-päivä, NNKY-tunnustuspalkinnon jako, Helsinki
26.5.	NNKY:n työntekijätapaaminen, Helsinki
29.–30.5.	Maailma kylässä -festivaali, Helsinki
8.–10.6.	Teologinaisten kansainvälinen tapaaminen, Kulttuurikeskus Sofia, Helsinki
7.–11.6.	Jäsenviikko Tunturikeimiöllä
11.–13.6.	Lähetysjuhlat, Varkaus
11.–13.6.	Ortodoksiset kirkkopäivät, Joensuu
31.8.	Toiminta- ja hankeavustusten haku
2.–5.9.	Partion (ESG, European Scout and Jungchar group) nuorten johtajien koulutus, Romania
8.–10.10.	NNKY:n järjestöpäivät, Joensuu
19.–24.10.	Euroopan NNKY:iden edustajien kokous ERM (European YWCAs Representative Meeting) sekä Maailmanliiton koulutus RTI (Regional Training Institute) Tallinna
vko 42	Väkivallaton viikko / lokakuu
vko 42	Vastuuvuikko
9.–15.11.	NNKY:n ja NMKY:n rukouksen ja maailmanyhteyden viikko
19.11.	Paikallisyhdistysten puheenjohtajatapaaminen, Helsinki
19.11.	”Yhden työntekijän NNKY-yhdistysten” työntekijöiden vertaisryhmä, Helsinki
20.11.	Liittokokous
1.12.	Maailman aids-päivä
2.12.	Uskalla unelmoida: Unelmanpäivä

Ruusukuja 76 - näyttelykalenteri 2010

24.–31.3.	Sysmä, Teatteritalo
22.–24.4.	Rovaniemi, Sampokeskus
26.–29.4.	Lappeenranta
2.–3.10.	Tikkurila, Vantaa, Maalaismarkkinat
vko 42	Oulu / Oulun NNKY, Väkivallaton viikko
18.–23.10.	Lempäälä / Ideapark, Väkivallaton viikko

*

NNKY (Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys ry) on ekumeeninen, monikulttuurinen ja kansainvälinen nuorten ja naisten liike.